

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Partidul nostru național

a ridicat steagul de luptă!

Ani de-arândul frunțașii partidului nostru național și-au dat toate silințele ca să poată convinge pe politicienii maghiari cu greutate în afacerile țării de *dreptatea cauzei românești*. Acei puțini deputați ce i-am putut trimite în casa țării și-au cheltuit vreme îndelungată, istovindu-și puterile apărând cu graiul drepturile de viață ale poporului românesc.

Cu ce ne-am ales din această istovitoare trudă a frunțașilor noștri? Cu promisiuni peste promisiuni (făgădueli) din partea miniștrilor unguri. Inșă nici o licărire de gând bun nu ne poartă acei miniștri pentru înfăptuirea drepturilor naționale românești. Doar a strălucit ca lumina de soare această înșelare neconținută a noastră în încrederea ce le-o păstrăm miniștrilor unguri cu prilejul sfătuirilor lungi din urmă dintre Tisa și Români, de cari am vorbit la timp în foaia noastră!

Intr'o astfel de stare pe care n'o mai putem suferi, fiind sătui până în gât de făgădueli și amăgiri, membri partidului nostru național s'au cugetat ca să plece în mijlocul poporului, pe care să-l chieame la adunări, ca să-l învețe cum să-și apere cinstea și cum să se poarte la alegerile viitoare, de cari nu ne desparte prea mult timp.

Și în trecut glasul frunțașilor a chieamat pe Români la adunări ca să le spună cum să se lupte pentru a ne îndulci viața, pentru un viitor frumos al neamului. Dar glasul frunțașilor noștri va răsună de acum încolo mai mult ca oricând, având și așa a ne pregăti pentru alegerile viitoare.

Dupăce în timpul cât a durat consfăturile cu prim-ministrul Tisa, membri partidului nostru au văzut cât de puțină dragoste poartă acest om față de noi românii, au hotărât să arunce mai multă lumină decât în trecut, să trezească mai puternic decât până acum conștiința noastră de neam, căci numai prin o conștiință tare de neam ne putem asigura existența.

Indată după ruperea consfătuirii cu Tisa numeroși membri ai partidului și-au luat însărcinarea ca

1. să publice o istorie a luptelor din trecut ale Românilor pentru câștigarea drepturilor ce ni se cuvine;
2. să talmăcească în cărți românești mai multe legi, cari cărți, pe un preț ieftin să poată intra în casa oricărui Român știutor de carte;
3. partidul a înființat un birou central în Arad, care dă deslușirile de lipsă orică-

rui Român în orice chestiune, care privește afacerile cu statul, îndeosebi dă îndrumări de purtare în timpul alegerilor.

Lucruri pe cari nu le-am avut până acum. Iar pe lângă acestea membrii partidului nostru din mai multe părți vor convoca *adunări cu program bogat*, cu mult mai bogat decât în trecut.

Cea mai apropiată adunare e convocată pe ziua de 31 Maiu, la Alba-Iulia. Despre celelalte adunări vom informa pe cetitorii noștri la timp, în ce localitate se vor ține și ce program vor avea.

Față de strădaniile acestea ale partidului nostru național suntem îndatorați să legăm de conștiința fiecărui vrednic Român datoria de a alerga la adunări, din toată inima, cu toată râvna. Când poporul românesc din această țară va fi o mare putere, care e puterea sufletului, conștiinței de neam, atunci vrând-nevrând miniștri unguri vor fi *siliți* să ne dea drepturi, și nu ne vor mai purta cu șoalda ani de zile, spre cea mai mare pagubă a noastră!

Pe Duminecă în 31 Maiu, grăbiți cu toții, frați Români, la adunarea dela Alba-Iulia! Să nu rămână sat românesc din comitatul Albei-inferioare și din împrejurimea Albei-Iulie, de unde să nu plece o ceată de Românași de ai noștri la adunare! Aci vor vorbi, între alții, neînfricații noștri luptători Dr. Teodor Mihali, Dr. Iuliu Maniu, Dr. Stefan C. Pop, și alți Români învățați, cari toți luptă pentru a asigura poporului românesc din țara aceasta o soartă mai bună, ceace va trebui să se întâmple nu peste multă vreme.

După acestea lăsăm să urmeze glasul de chieamare al celor ce au pus la cale adunarea dela Alba-Iulia.

Convocare.

Poporul român din comitatul Albei-inferioare prin aceasta este invitat la

adunarea poporală

a partidului național român, din comitatul Albei-inferioare, care se va ține

în Alba-Iulia Duminecă la 31 Maiu n.
1914, la 3 ore d. a.

în sala hotelului Europa, cu următoarea

ordinea de zi:

1. Constituirea adunării;
2. Situația politică;
3. Legea electorală și poporul românesc;
4. Dreptul limbei românești;

5. Situația economică a poporului românesc;
6. Organizarea partidului național român din comitatul Albei-inferioare;
7. Eventuale propuneri.

Dat în Alba-Iulia, Abrud, Aiud, Blaj, Ighiu, Teiuș, Uioara, Vințul de jos, Zlagna, luna
Maiu 1914.

Dionisie Adamoviciu, Iuliu Albini, Al. Anca, Nic. Anca, Al. Andrea, Bazil Andrea, Vas. Andronic, Val. Baci, Nic. Baloș, Dr. Ioan Băltariu, George Bărbat, Eman. Beșu, T. L. Bitea, Art. Blăjan, Ioan Bocaescu, Gavr. Bogdan, Il. Cacoveanu, G. Călugăru, Ioan Cârnațiu, P. Circa, Dr. V. Ciura, Dom. Costea, Nic. Costea, Proc. Costea, Virgil S. Crișan, Ioan Cristea, Al. Danciu, Al. Dancu, Ioan Danciu, Iac. Dancu, Dr. Adr. Dărămuș, Tit Dănilă, I. Dăncilă, Dion. Deoanca, Ioan Deoanca, Tr. Deoanca, Dr. Cand. David, Dr. G. David, Ioan David, Nic. David, Sam. David, A. C. Domșa, Teofil Fauru, G. Felea, Nic. Florescu, Nic. Fodorean, Dr. Fodor, Amos Frâncu, I. Frâncu, G. Frățilă, I. Ganea, I. German, A. Giurca, Dem. Goia, Ios. Gomboș, Tr. M. Gomboș, I. Goia, N. Goia, Vas. Henția, Dr. Romeo Irimie, Ter. Jurchescu, Nicolae Lascu lui Nicolae, I. Limbean, Nic. Lobotțiu, Rom. Limboiu, E. Lupea, Al. Macaveiu, P. Macaveiu, I. Maior, Dr. I. Maior, Aur. Maniu, Dr. Iuliu Maniu, Nic. Maniu, I. Manoviciu, Dr. I. Marciac, Aug. Marcu, Dr. Iz. Marcu, Nic. Marcu, E. Magda, I. Marian, Dr. P. Metes, Sim. Micu, Dr. At. Mirza, Baz. Moldovan, Dr. Aur. Moldovanu, G. Moldovan, Iuliu M. Montani, Dr. Enea Muntean, Dr. Cornel Muntean, Iacob Muntean, Jer. Man, Dr. Z. Muntean, I. Muțiu, E. F. Negruțiu, I. F. Negruțiu, St. Nicolae, Dr. Al. Niculescu, Nic. Olariu, S. Onițiu, Nic. Onițiu, Vict. Onițiu, Dr. Cornel Ordace, I. Paul, St. Pașcuțiu, Andr. Pataki, R. Patiția, Dr. R. Patiția, A. R. Peculea, G. C. Pipos, Alexa Pop, Ant. Pop, Aur. Pop, Dr. E. Pop, E. Pop, G. Pop, Dr. I. Pop, Dr. L. Pop, St. Pop, Virgil Pop, Bas. Popescu, Fl. Cav. Rusan, N. Radu, G. Rațiu, P. Roșca, St. Roșian, Dr. Al. Rusu, Dr. D. Sabo, Dr. I. Sâmpălean, I. C. Sara, Dr. A. Șerban, T. Sirbu, I. Simulescu, I. Suci, P. Suci, N. Sturza, I. Teculescu, Dr. Camil Velican, S. Vințan, V. Voda, I. M. Vulcu, I. I. Vulcu.

Dacă aruncăm numai o privire asupra numelor convocătorilor acestei adunări, nu ne mai putem îndoi un moment asupra reușitei ei. Să alergăm deci cu toții, frați Români, la Alba-Iulia pe Duminecă în 31 Maiu n.

Amintirea zilei de 3 Maiu 1848. Un nou izvor de putere simte an de an suflul întregului popor românesc când își amintește de acea măreață zi, de 3 Maiu 1848. În acea zi pe Câmpia Libertății de lângă Blaj s'au adunat patruzeci de mii de Români însetați după vremuri cu un traiu mai omenesc, dornici de viață liberă.

Românii ardeleni și-au uitat la acea zi de neagra lor sărăcie, de nenorocirile sorții, și și-au aruncat departe privirile, în viitorul frumos al neamului. Glasul lui Simeon Bănuțiu, și al altor dascăli tineri, la adunarea de la Blaj de la 3 Maiu 1848, a vestit cu încredere acest viitor, pe care-l putem avea prin luptă, prin conștiința noastră trează despre drepturile ce ni se cuvin.

Iată ce învățături au scos din fapta cea mare de la 3 Maiu 1848 profesorul Nicolae Iorga, cu prilejul adunării Ligei Culturale în București, din Sâmbăta trecută: „Politica românească de dincolo, (adică de la noi Români din Ardeal) s'a spus la 3 Maiu 1848 și așa este, nu se poate duce decât prin munca celor patru milioane de țărani, cari când se vor lumina, vor dărâma toate lanțurile nepăsării și robiei. Tot asemenea și în țara noastră (în România), când țărani vor fi stăpâni pe pământul lăsat de părinții lor. Aceasta-i învățătura adevărată, democrată, din ziua de 3 Mai 1848.

A doua învățătură este naționalismul independent (simțământul românesc tare, fără ajutorul nimănui). Acest lucru s'a vădit din afirmarea națiunii românești ca independentă (neatârnată) de toate celelalte națiuni de sub coroana Sf. Stefan.

A treia luptă este în solidaritatea (ținerea laolaltă) națională, fără luptă de clase și de interese, muncind toți în slujba idealului național.

Tot azi să ne aducem aminte de octogenarul Ioan Micu Moldovan (bătrânul canonic care trăiește și azi în Blaj) care a luat parte la luptele și munca de la 1848.

D-l Iorga încheie conferința citind următoarea telegramă, care să se trimită lui Moldovan, canonicul din Blaj, care e și membru al Academiei române (societatea celor mai de seamă învățați români):

„Sărbând cu mândrie românească ziua de 3 Maiu 1848, când s'a fixat în aclamațiile miilor de țărani, singura politică cu putință pentru Români din Ungaria independentă, națională și larg democratică, cetățenii din București prezintă omagiile (închinările) lor venerabilului cleric, care neschimbat în păreri aproape trei sferturi de veac a jertfit onorurile și plăcerile vieții pentru credința față de neam“.

Ardealul să fie împănăat cu fortărețe la granița dintre România — au cerut în gura mare câțiva politicieni maghiari orbiți de patimă și ură împotriva poporului românesc. S'a întâmplat aceasta cu prilejul întrunirilor deputaților din delegațiuni, la Budapesta. — Însă o seamă de politicieni (bărbați cari pun la cale treburile țării) nemți s'au rostit împotriva propunerii ridicată de politicienii unguri. Ei au vorbit pentru trebuința prieteniei strânse dintre Austro-Ungaria și România, iar o astfel de pietrenie nu poate fi înfăptuită, dacă la granițele cari ne despart pe noi Români din Transilvania de cei din România, se vor ridica fortărețe. —

Politicienii unguri aveau de scop să ne despartă pe noi, poporul românesc din

această țară, de cel din România pentru *totdeauna*, ca apoi din noi să poată face în timp mai scurt — unguri! — După ce li s'a spus, că împănarea cu fortărețe a Ardealului dinspre partea României ar fi cea mai neghioabă nechibzuală, atunci și politicienii unguri s'au împlânzit și au socotit că e mai bine să fie cuminți, decât orbi și... fără minte. Deci nu se vor ridica fortărețe!

Așa s'ar părea a crede, în urma celor spuse de unii. E întrebarea, însă, dacă alții totuși nu se gândesc mereu la fortărețe... Sărării de ei!

Strângerea prieteniei între Români și Francezi. La Paris, capitala Franței s'a întemeiat zilele trecute „Alianța universitară franco-română“. Iată ce și-a pus de scop această societate: Fiindcă Francezii și Români fac parte din aceeași familie de neamuri, adică din familia neamurilor latine, ce se trag de la Romani, au datoria de a se ajuta unii pe alții pentru a se întări și înainta cât mai mult. Pentru a se putea ajuta trebuie să se cunoască mai întâiu. Astfel la Paris și la București și Iași se vor înființa mai multe societăți, cari să pună în legătură pe profesorii și studenții francezi cu profesorii și studenții români. Se vor face călătorii pentru a se cunoaște moravurile, bucuriile și suferințele acestor două popoare.

Pentru Români e foarte binevenită „Alianța universitară franco-română“, pentru că la vremuri grele mult prețuiește prietenia unui popor mare, luminat și temut, cum e poporul francez. În fruntea Alianței stă M. Roques, profesor la cea mai înaltă școală a Franței, numită Sorbona.

În foaia nemțească „Die Zeit“ (Timpul) din Viena scrie profesorul român E. Antonescu despre Austro-Ungaria și România, zicând între altele:

„Noi (adică Români din România) am avut încredere în Austro-Ungaria, am sperat că va da naționalităților auto-

mia (conducerea prin ele însele) și egala îndreptățire. Acum noi suntem grav jigniți prin tratamentul nedemn (purtarea necuviincioasă) față de Români. Ziariștii români din Ungaria au fost condamnați la 117 ani închisoare. Trei milioane și jumătate de Români au numai patru licee (gimnazii), aceasta este înjositor. Deci nu este mirare dacă Liga Culturală face o noaună propagandă. Viena și-a pierdut timpul cu altceva, căci altfel ar fi trebuit să împiedece experimentul nefolositor, periculos și ușuratic cu statul național maghiar. Ungaria păcătuiește astăzi față de naționalități, întocmai după cum a făcut Turcia. Noi dorim continuarea amicitiei cu Austria, dar numai atunci dacă va fi respectată dezvoltarea culturii poporului nostru din monarhie“...

Despopularea Ardealului? Cetim în „Neamul Românesc“ aceste rânduri foarte îngrijitoare: „Transporturi de câte 60—80 de Români ardeleni vin la Pireu, în Grecia, cu vapoarele Țării Românești în fiecare săptămână regulat, și de aici de la Pireu, se îmbarcă pe vapoare grecești pentru America. Le plângi de milă când îi vezi pe toți oameni tineri, și aproape plângând spun că pleacă, lăsând soții și copiii, ne mai având nimic de sperat. Am văzut la ei, în general, pașapoarte scoase din București și Constanța, deoarece din Ardeal fug peste graniță nesupărați de nimeni, căci Ungurilor le convine ca, cu sistemul acesta, să se despopuleze Ardealul și să ne zică într'obună zi: ce tot faceți paradă că aveți Români în Ardeal! — Mă surprinde (uimește) faptul că autoritățile Țării Românești permit trecerea acestor frați nenorociți, ba chiar să le înlesnească darea de pașapoarte. În București este un birou pe care-l are un Grec cu numele Fundukas, și acesta din București îi trimite unui alt Grec la Constanța, numit Macri. Și acești doi inși ajutați de autoritățile românești, au să despopuleze în scurt timp Ardealul *Un martur*“.

Din dietă.

Deputatul nostru, d-l Dr. Stefan C. Pop, ține o frumoasă vorbire, prin care apără interesele Românilor și scoate la iveală abuzurile, ce se întâmplă în noua episcopie gr. cat. maghiară.

În săptămânile din urmă dieta n'a mai ținut ședințe în toate zilele. Asta se întâmplă mai cu seamă din ultimele zile ale lunii Aprilie, când s'au deschis în Budapesta ședințele delegațiunilor, unde iau parte, ca deputați-delegați, mai mulți deputați ai dietei ungare. Ar urmă deci a crede, că dieta a rămas înapoi cu lucrările ei. Dar, de unde așa ceva!? Din contră, în dieta noastră lucrurile merg strună... în paguba poporului.

Cauza să explică astfel: Opoziția maghiară (deputații unguri contrari guvernului) nu iau parte la ședințe decât câteodată, dacă li se năzarește poate să nu-și uite cât de moi sunt scaunele de mătase de pe gangurile dietei. Astfel fiind, mameleci guvernului, cari încă nu-și bat mult capul cu desbaterile din dietă, au votat iute și degrabă o seamă de legi, între cari și *bugetul*, cheltuielile și venitele statului pe anul acesta.

În câteva ședințe au fost votate toate bugetele diferitelor ministere pentru școlile și biserici, comerț și industrie, agricultură etc. Totul s'a primit așa cum a cerut guvernul, astfel că până în preajma deschiderii delegațiunilor, dieta a isprăvit cu istovitoare (!) ei muncă. Acum e rândul poporului, săracul, ca să plătească milioanele cele multe, pe cari le-au votat drăguții de „părinți ai patriei“. Numai cât nu știm zău, până când vor merge lucrurile tot așa!?

Miercuri în 6 Maiu n. dieta a fost isprăvit cu desbaterea bugetelor. S'a anunțat deci ședința viitoare numai pe ziua de 14 Maiu n., când vrednicul nostru deputat, d-l Dr. Stefan C. Pop, s'a hotărât a lua iarăș cuvântul pentru a le mai spune odată buchile guvernanților noștri. Cu câteva săptămâni mai înainte încă le-a fost spus, atât el cât și deputatul nostru Dr. Alexandru Vaida-Voevod, despre a căror vorbiri am scris atunci în foaia noastră.

Vorbirea deputatului nostru Dr. Stefan C. Pop

Pentru apărarea intereselor noastre s'a sculat d-l deputat Pop în ședința dietei de Joi în 14 Maiu n., când din nou s'au auzit în parlament nedreptățile și asupririle ce le suferă în țara aceasta un popor de atâtea milioane. D-l deputat Pop, în lunga sa vorbire a spus între altele următoarele:

Onorată cameră! Cu prilejul discuției în dietă asupra consfătuirilor purtate între partidul național român și primul-ministrul Tisa, am spus, că noi n'avem nici o încredere în guvern. De aceea nu primim bugetul țării. Asta suntem siliți a o face și din cauză, că noi nu căpătăm aproape nimic înapoi din multele dări, ce le plătim statului. Puțina congruă și micile ajutoare pentru unele școli nu-s nimic.

Ce privește politica economică a statului mă provoc la baronul ungar Senyei, care a spus, că la noi să face o astfel de politică economică în urma căreia riurile și apele, cari în alte state ale Europei sunt o binefacere, la noi sunt o adevărată groază. (Din cauză, că nu se canalizează riurile, acestea când ploauă ies din albie și pustiesc ținuturi întregi, ca în anii din urmă, iar guvernul cheltuește banii țării pe alte lucruri fără folos.)

Un alt motiv, care ne îndeamnă să nu avem nici o încredere în guvern este și împrejurarea, că dela încetarea consfătuirilor încoace, în loc să vedem semne de apropiere, vedem punerea la cale a diferite procese politice, între cari procesul Moftinilor pune vârf la toate.

De asemenea suntem nedreptățiți prin aceea, că noauă Românilor nu ni se dă voie să intrăm în delegațiuni, care e cel mai înalt sfat al Monarhiei, în care sfat se hotărăște asupra armatei și asupra cheltuielilor cu armata Monarhiei. Acî încă suntem buni numai a da bani și feciori!

În timpul din urmă, am mai observat și aceea, că guvernul încearcă să compromită (înjosească) pe reprezentanții poporului românesc, cum a făcut față de Dr. Maida, pe care contele Tisa l-a învinuit că are idei rusofile (adecă ar ține cu Rușii). Aceasta n'a putut, însă, contele Tisa s'o și dovedească.

O mare nedreptate s'a făcut celor aproape patru milioane de Români prin noaua lege electorală și prin împărțirea

cercurilor electorale. Ca noi să fim împiedecați a trimite mai mulți deputați în dietă s'au amestecat prin cercurile românești și comune cu locuitori maghiari sau nemți, de pildă, prin Bănat, — astfel că la alegerile viitoare noi Românii nu vom mai putea avea majoritate în atâtea cercuri, cum aveam după legea cea veche.

Prim-ministrul Tisa a răspuns d-lui deputat Pop, că el nu vrea să nedreptățească pe Români (vorbe goale!), dar va lua măsuri mai aspre față de agitatori... Poftim, cum vrea să ne împace!...

* * *

Episcopia gr.-cat. maghiară dela Hajdudorog.

La sfârșitul ședinții din 14 Maiu n., d-l deputat Dr. Stefan Pop, a făcut ministrului de culte și instrucțiune **interpeleție**, adică întrebare asupra stărilor din dieceza gr.-cat. maghiară. D-l deputat Pop s'a exprimat astfel asupra pasului făcut:

Abuzurile cari mă îndeamnă să înaintez o întrebare grabnică sunt următoarele: Serviciul dumnezeesc se serbează în parohiile noui dieceze, cu abatere dela bula papală, în limba maghiară. Locuitorul episcopului a dat ordin încă în 1913 că în școlile confesionale luate dela Blaj limba de instrucțiune în școală să fie cea maghiară. Această hotărîre a fost întărită și de episcop. La înmormântarea preotului Ioan Mureșan s'a slujit în limba maghiară și l-au preamărit pe Mureșan într'o cuvântare ținută în limba maghiară, încât Românii de acolo s'au scandalizat deși acesta a fost preotul, care a aruncat afară din școli cărțile românești. Matricolele se poartă în limba maghiară și actele se dau tot în această limbă. Actele scrise românește, episcopul le trimite preoților îndărăpt. La înaintările ce se fac în dieceza preoții cari au fost și mai nainte sunt dați înapoi și posturile de protopopi se complinesc cu oameni noi.

Aceste stări mă îndeamnă a face următoarele întrebări:

1. Are cunoștința dl ministru de culte și instrucție, că în episcopia de Hajdudorog s'au ținut mai multe liturgii în limba maghiară, deși bula papală oprește hotărît acest lucru?

2. Are cunoștința dl ministru de culte și instrucție, că vicarul Ruttkay și Papp

Gyula la îngropăciunea preotului român Mureșanu au făcut serviciul divin în ungurește și l-au preamărit pe răposatul, pentru că a introdus cărți ungurești în școlile confesionale?

3. Are cunoștința dl ministru de culte și instrucție despre circulara fostului vicar de Hajdudorog, Jaczkovics, prin cari se cere introducerea limbii ungurești în școlile susținute de parohiile rupte din arhidieceza Blajului?

4. Are cunoștința dl ministru de culte și instrucție, că pe baza acestei circulari inspectorul școlar din Csikszereda a și scos limba românească din școlile de sub mână lui?

5. Are cunoștința dl ministru de culte și instrucție că episcopul de Hajdudorog respinge orice act redactat românește ce i se înaintează?

6. Are cunoștința d-l ministru, că episcopul gr.-cat. de Hajdudorog prin ordinațiunea Nr. 3689—1913 a dat ordin parohiilor românești ca de aci înainte să conducă matricula numai în limba maghiară și extrasele matriculare sa le facă numai pe blanchete cu text maghiar?

7. Are cunoștința d-l ministru, că episcopul gr.-cat. de Hajdudorog, în parohiile rupte dela mitropolia de Alba-Iulia și Făgăraș, pe acei preoți, cari pentru zelul și munca cinstită s'au împărțășit de înaintare ierarhică (protopop etc.), — la organizare i-a trecut cu vederea și posturile înalte le-a complinit cu elemente străine?

8. E hotărît și învoit d-l ministru să pornească cercetare aspră împotriva aceloră, cari în loc de iubire creștinească și pace propagă cea mai șovină politică de maghiarizare?

9. Mai ales e învoit d-l ministru să mijlocească în cel mai scurt timp revizuirea episcopiei gr.-cat. maghiare atât de mult făgăduită, spre mulțumirea tuturor?

Ce a răspuns ministrul?

Ministrul de culte și instrucțiune *Iankovich* a răspuns, că va cerceta cum stau lucrurile, iar după ce va primi informațiile de lipsă va da răspuns la întrebările d-lui deputat Dr. Stefan Pop. O să vedem ce informații va primi ministrul dela corifeii lui maghiaroni!?

Cu paloșul.

115

Poveste vitejască din vremea descălecatului
Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Mihu se întâlnește la sfârșitul bătăliii cu Gheorghită și cu Bibire. Acuma tustrei descălecase și Gheorghită îi povestea întâmplările din Bârlad când Onea, venind din șes, aduse stăpânului său veste că Cavalerul Albrecht este greu rănit și dorește să-i vorbească.

Mihu, însoțit de cei doi prieteni, se duse îndată la locul unde zăcea bătrânul oștean, chiar sub priporul care ducea la deal. Cavalerul căruia o lovitură de suliță îi străpunsese mațele, zăcea lângă niște tufe, capul îi era așezat pe o manta învălătuțită, lângă dânsul se vedeau, în genunchi, Cavalerul Ulrich și Conrad Müller, amândoi fără arme; împrejurul lor un cerc de arcași români îi privea în tăcere.

Când Ulrich văzu că Mihu se apropie, el se plecă asupra feței rănitului și-i zise câteva cuvinte nemțești. Bătrânul Cavaler încercându-se în zadar să ridice capul, Conrad se așeză binișor lângă dânsul și-i ridică capul pe genunchii lui.

Mihu îngenunchiă lângă Crijat.

— Sunt rănit de moarte, zise acesta pe românește cu un glas stins, mai pot trăi puține clipe. Te-am chemat fiindcă, din toți dușmanii noștri, te țin ca cel mai viteaz și cel mai mărinimos. Te rog să zici din partea mea kneazului Ștefan Stroici că am însărcinat pe prietenul nostru, Cavalerul Ulrich, să spuie iubitei mele soții, Marii, că cea de pe urmă a mea dorință este că ea să se căsătorească cât mai curând cu kneazul Stroici, cu care a fost altă dată logodită; spune kneazului că am credința că el va și s'o facă fericită. Glasul Cavalerului se făcuse atât de slab încât, pentru a-i pricepe cuvintele cele de pe urmă, Mihu se văzu silit să-și lipească urechea de buzele lui.

Păunașul Codrilor îi făgădui că va îndeplini cu sfințenie însărcinarea ce i-o dăduse și rosti câteva cuvinte de mângăiere. Crijatul scutură capul.

— Moartea mea este cea care am dorit-o în toată viața mea, zise el; mor cum trebuie să moară un oștean și un Cavaler. Dumnezeu să-mi fie milostiv.

Și peste puțin își dădu sufletul.

Cavalerul Ulrich închise plângând ochii vechiului său tovarăș, apoi zise o scurtă rugăciune care fu ascultată de Români cu capetele descoperite.

Mihu poronci să se caute numai decât prin împrejurimi un preot catolic care să vie a doua zi să ieie trupul Cavalerului și să-l ducă spre astrucare la o biserică de legea lui. Aflând dela arcașii de față că Cavalerul Ulrich se predase lor, le poronci să înapoiască armele și calul atât lui cât și lui Conrad și le hotărî că sunt slobozi să meargă ori unde vor voi, dacă se leagă prin jurământ că nu vor mai purta armele împotriva lui Bogdan. Amândoi primiră bu-

Dela „Biroul central“.

De unde se capătă certificatele școlare? — Ce are se face cel ce nu capătă certificat?

Intrebările de mai la deal ni s'au pus din mai multe părți. Iată și răspunsul nostru:

În luna Aprilie, primarii comunali (biraie) împreună cu notarii, iar la orașe primarii orașenești prin organele lor, au cercetat toate școlile populare, căutând registrele de progres (ziarele de calcule sau ungurește: elömeneteli-napló) dela anul 1900—1901 îndărăt. Unde au găsit registre, au dres proces verbal (protocol) despre asta, și au pecetluit registrele. Dela anul 1900—1901 încoace îl vor face acelaș lucru inspectorii școlari.

Sușținătorii școlii, adevă, la noi bisericele, sunt datoare a chiemă antistia comunală, să cerceteze registrele vechi și să le pecetluiească. Dacă preotul sau învățătorul nu au chiebat antistia, poate merge oricare membru al bisericeii să o chiebat.

Registrele pecetluite rămân și pe mai departe în arhiva și proprietatea școlii. *Notarul nu are drept să le ducă dela școală, numai atunci când școala a încetat!* Se aud plângeri, că notarii au dus registrele, și din școlile cari nu au încetat! Faceți arătare, pe telefon la vicecomitele (vișșpanul), în cazuri ca acesta.

Din registrele pecetluite în modul povestit, învățătorii și directorii școlii — cei de acum! — trebuie să dea copie de certificat (testimoniu) ori cui. *Se poate cere și în scrisoare certificatul.* Cei cari dau certificat și în copie, sunt datorii să-l trimită cu poșta, la cerere.

Dacă școala s'a închis, și registrele s'au luat la primărie, atunci *primăria* dă copia de certificat.

Articolul de lege XXIII 1913 § 3. p. 3. și § 4. p. 2. pedepsește foarte aspru — cu temniță până la un an, și amendă (pedeapsă în bani) până la 1000 cor. — pe cel ce se împotrivesc să dea copie de certificat, sau orice altă lămurire cerută, și de lipsă pentru câștigarea dreptului de vot. Stăruieți dar, în virtutea legii acesteia!!

Cine nu poate capătă cu nici un preț copia de certificat, de pildă pentru că s'au prăpădit registrele, acela face cuminte, dacă se supune acuma din nou la examen, în

fața comisiei permanente. Nu strică să se supună la examen, și acel care a făcut 4 sau 6 clase, dacă i se fac greutăți, la căpătarea certificatului vechiu! Mai bine două dovezi, decât una, sau nici una!...

Mai târziu poate umblă fiecare să capete certificat dela școala unde a făcut cele 4 sau 6 clase. Dar să nu întârzie de tot, e bine, să facă acuma din nou examen. Sfatul acesta îl dăm mai cu seamă acelor, cărora învățătorii nu vreau să le dea certificate, din registrele vechi, și acelor cari trebuie să-și scoată dela antistii (notar, primar) certificatul. Desigur li-se vor pune bețe în roate, când or fi la adică. De aceea negreșit să vină la examen sătenii, acolo unde registrele nu-s chiar în toată regula.

Firește, că cei ce au făcut 6 clase, chiar și dacă s'au supus acum din nou la examen, să nu se lase — până la întocmirea listelor mai au vreme! — fără să dobândească certificat din registrele școlii. E mare deosebire la dare! Cei cu certificat dela comisie, căpătat acum, trebuie să plătească dare 20 cor., pe când cei cu certificat dela școală, de pe șase clase, au să plătească dare numai 2 cor. Aceștia dar să-și vadă de certificat școlar, adică de copie, negreșit!

Mai multora. — Am spus greșit, într'un articol de mai nainte, că rangul de subofițer la miliție și la jandarmerie începe cu sergentul. Corect e: *cu caporalul*, (căprar) și dela acesta mai în sus. Aceștia, dacă fac examenul de scris și cetit, sau vor arăta certificat de clasa a 4-a, cel puțin, — vor fi luați în listă, fără să plătească un ban dare!

Adresa Biroului central este: Arad, str. Zrinyi Nr. 1/a, etaj I. Orele de birou sunt dela 8—12 a. m. și dela 2—5 d. a., în care timp secretarul partidului nostru stă la îndemâna orișicui, în chestii de interes politic.

Pentru ceice vreau să mergă la America.

Părintele Mihăltian din Indiana-Habor, ne trimite următoarele șire, prin cari face cunoscut tuturor Românilor stările nenorocite ale celor din America. Scrisoarea părintelui Mihăltian e următoarea:

În interesul și binele celor ce vreau să vină la America, binevoii vă rog a da publicității aceste rânduri:

În America de prezent este o criză mare. Pretutindeni lucrările dau înapoi sau stau cu totul pe loc. Sute și mii de muncitori stau fără de lucru, colindând dintr'un oraș într'altul, dela o fabrică la alta.

Deoarece de nicăeri nu vine nici o știre, fie cât de palidă despre deschiderea lucrărilor, bieții muncitori, neavând cu ce plăti mâncarea și chiriile, sunt gonți din toate casele. Pe strade, la tot pasul, se roagă unul să-i dai un ban să mănânce.

Zilnic sunt întreat de bieții noștri Români fără de lucru, să mijlocesc la consulatul austro-ungar să-i trimită acasă, căci pier de foame. Ți-se sfâșie inima de durere, văzând om puternic, ca un munte, plin de vieță, spuind cu lacrimi în ochi, că de trei zile n'a mâncat. Casa și adăpostul îi sunt o groapă la marginea orașului.

Este dureros, că consulatul austro-ungar, prea puțin, sau deloc nu se îngrijește de cetățenii săi, ajunși în mizerie. Acel ce vrea să meargă acasă prin consulat, trebuie să-și plătească drumul dela locul unde se află până la apă și după ce se debarcă în Europa, trenul până acasă. Aceasta ar fi cam jumătate din drumul Americii. Dar omul de unde să plătească, căci nu are un cent?

Cauza crizei este foarte ușor de aflat.

Ajungând partidul democrat la putere, republicanii, stăpânii cei mai mari ai fabricilor și ai banilor, închid fabricile, aducând criza în țară, pe care din nenorocire muncitorii o simt mai tare.

Fiind criză în țară, este de înțeles că, lumea să desgustă de partidul democrat, și la viitoarea alegere căderea lor este sigură. Astfel este a se înțelege germenul crizei. Dreptaceea este foarte cu puțință ca criza de acum să țină tot timpul de domnie al partidului democrat.

Deci, — acel ce nu vrea să se expună cu voia lui a ajunge pieritor de foame, sau cel puțin cerșetor la ușa altuia, să nu mai plece la America deocamdată.

Onorații domni preoți și învățători, ar fi bine să aducă aceasta la cunoștința poporului chiar în biserică, pentru a împiedeca zile amare celor ce vreau să plece la America.

Indiana-Habor Ind., la 28 Aprilie 1914.

Simeon Mihăltian,
preot ort.

curos și făcure jurământul cerut de Mih. Rămaseră însă pe loc pentru a păzi trupul Cavalerului Albrecht și a fi față la înmormântarea lui.

Mihu luându-și noapte bună dela Ulrich, încălecă cu prietenii lui și se îndreptă spre satul Săucești, unde era otacul lui Bogdan. Când ajungea în sat, un aprod domnesc, călare, îi țină calea:

— Căpitane, te caut de două ciasuri. Voevodul Bârlădenilor, Toma Alimoș, trage de moarte. El dorește să te vadă numai decât; s'au trimis oameni în toate părțile ca să te găsească și să te aducă la dânsul. Măria Sa Vodă este cu el, la casa preotului din sat.

Crud loviți de această veste cumplită și neașteptată, tustrei tinerii urmară în tăcere pe aprod înspre biserică din Săucești.

LXIV (64).

Moartea unui voinic.

Dela Simedriu Toma Alimoș era, pentru a șaptesprezecea oară, ales Voevod al

oștirilor bârlădene, iar Ploscan șoltuz al târgului. Toți pargarii erau oameni de ai lor și în sfatul cel mare al țării asemenea nu erau decât prieteni de ai Voevodului și de ai șoltuzului. Târziul nici nu se arătase la alegeri, iar Coșofană dusese o luptă numai de ochii lumii.

Târziul trăia retras la țară; în cursul iernii luă de soție pe Florica Vișin. Nunta se făcu la Vișinești, nuntă pentru care se făcuse pregătiri mari, dar la care venise lume puțină, prietenii lui Târziul din Bârlad și câțiva Ieșeni; din Lăpușna prea puțin iar din Codru nimica. Se vorbea că mireasa foarte se supăruse când văzuse că căsătoria ei atrage lume atât de puțină și că luna de miere a noului soț nu fusese cu totul lipsită de amărăciune.

În primăvară, Târziul venind cu soția lui în Bârlad, târgoveții văzură cu mare mirare pe Manea Fărtatul printre slugile kneazului. De atunce el veni adesea în târg pentru treburile Târziului. Mirarea însă se schimbă în supărare când, după câteva săp-

tămâni, se auzi întâiu că Mitrana lui Ploscan se făcuse nevăzută și, apoi, că ea era la Târzii și fusese furată de Manea cu voia ei. El avuse chiar îndrăzneala să-i trimită lui Ploscan răspuns că Mitrana este acuma ibovnica lui și că se va căsători cu ea numai dacă-i va da o zestre de zece mii de zloți. Ploscan era să înebunească de supărare și răspunse că Mitrana, părăsind casa părintească pentru a se face ibovnica unui ticălos și a unui înșelător ca Manea, rupsese orice legătură între el și dânsa și, de acuma, era moartă pentru dânsul. Dar Manea de atunce se fereă să vie în Bârlad.

Tot cam pe acea vreme se svoni că Târziul și cu Coșofană s'au dat în parte Ungurilor, că ei scriu și primesc cărți de peste munți și că la Târzii se string din când în când cei câțiva kneji datornici și prieteni Târziului, cu puținii negustori care mai țineau cu Coșofană. Se mai svonea că Manea Fărtatul venea din când în când în Bârlad noaptea, pe furiș și stringea la un han de mâna a patra negustorași mici, me-

Ce-a pătit trădătorul Mangra la București?

Vicarul Orăzii-Mari, Mangra, până cu câțiva ani înainte se dădea pe sine ca pe unul dintre cei mai înflăcărați Români dela noi. A scris mai multe cărți de istorie românească, în cari ne vedeă frumoasele sale simțăminte. Și atunci societatea învățaților români de pretutindeni, numită Academia română dela București, și-l'a ales ca membru. Aceasta s'a întâmplat în 1909.

Însă, blestemul lui Dumnezeu, Mangra de pela 1910 încoace n'a mai fost un bun Român, ci s'a făcut cel mai urgisit vânzător de neam. Pentru un blid de linte s'a vândut șovinștilor maghiari, lucrând din toate puterile împotriva poporului român. El e acum deputat în casa țării, deputat ungar, ales cu ajutorul lui Tisa.

Unguritul Mangra, decând a fost ales membru al Academiei Române, n'a luat parte la nici o ședință a societății celor mai de frunte învățați ce-i are neamul nostru. Însă cu prilejul deschiderii ședințelor la 1 Maiu de acum, i-a trăznit prin minte lui Mangra să intre în Academia Română! El, maghiarizat de atâta timp, care își urăște neamul, a mai avut obrazul să intre în Academia Română, unde n'au loc decât cei *mai cinstiți, mai harnici și mai buni Români ce-i are neamul nostru!*

Cum l'au pîrmit membrii Academiei Române pe Mangra?

Românii de dincolo știindu-l pe Mangra de mult ieșit din tabăra românească dela noi, au rămas uimiți de îndrăzneala trădătorului! Ce caută vânzătorul de neam între noi, căci doar în sufletul lui n'a mai rămas nici o fărâma de simțământ, de dragoste și cinste românească? — se întrebau ei.

Când au aflat de știre președintele și ceilalți membri ai Academiei Române, că Mangra ia parte la ședințe — alătura de ei — au încredințat pe membrul Anghel Saligni să-i dea de veste lui Mangra, că:

toți membrii Academiei Române am hotărît să nu luăm loc lângă dumniata. Dacă vei apărea între noi, ei să tragi toate consecințele (adecă să fii răspunzător de aceasta).

seriași și calfe. Se mai zicea că la aceste adunări se împărțesc bani, galbeni ungurești cu chipul Craiului Laslău. Dar aceste lucruri nu se prea băgau în seamă căci obștia era cu Voevodul și cu șoltuzul orașului și apoi dăduse Dumnezeu un an înminuat, cu roadă multă de tot soiul și cei dela țară aveau treabă destulă cu strinsul, iar negustorii aveau grijă să aducă marfă multă, căci știau că țărănimea aveă să aibă bani la iarnă și să-și aducă aminte că are nevoi de multe și de tot soiul.

Când Toma Alimoș, la începutul lui August, primi veste că Craiul Lajos vine cu oaste asupra Moldovei, că să gonească pe Bogdan și să puie pe Balc în scaun, el adună îndată șfatul cel mare. Șfatul hotărî într'un glas ca poporul bărlădean să deie ajutor Domnului Moldovei, a cărui pricină este acea a întregii Români. Toate drumurile fură împănate de Voevod cu călăreți trimiși să cheme pe kneji și pe popor la arme, hotărîndu-le că până într'o săptămână să se adune cu toții pe șesul dim-

D-l Anghel Saligni spunându-i hotărîrea membrilor Academiei i-a adăogat lui Mangra: „n'am venit să ascult un răspuns al d-tale, ci numai să-ți comunic aceasta“. Mangra a răspuns atunci d-lui Saligni, că statutele Academiei îi dau dreptul să ia parte la ședințele Academiei, deci va lua.

În ședință membrii Academiei au luat loc într'o margine a sălii, lăsând pe Mangra singur. În aceeaș ședință marele învățat Nicolae Iorga a anunțat, că va vorbi încurând despre: „Renegații în trecutul țării române și al poporului românesc“. Mangra tot nu s'a clintit din loc, ci a stat până la închiderea ședinței, fără să fie agrăit de cineva, și s'a ridicat cel din urmă de pe scaun și a ieșit. Asta s'a întâmplat la 1 Maiu st. v.

Pentru ziua de 2 Maiu Academia a dat următorul comunicat:

„În ședința de azi, Academia Română, având în vedere, că d-l Mangra prin prezența sa la ședințe provoacă turburări în bunul mers colegial al ședințelor a hotărît excluderea (scoaterea) d-sale temporal (pe timp neh-tărit) dela ședințele Academiei“.

Mangra a declarat unui gazetar, că se supune hotărîrii Academiei, și, deci, nu va mai lua parte la ședințe.

Studentimea împotriva lui Mangra.

O numărăoasă studentime din București nu s'a putut reține să nu-și vadească ura față de trădător. Chiar își pusese în gând să nu lase pe Mangra să intre la Academie. Însă după ce a auzit de hotărîrea Academiei s'a mulțămît să străbată calea Victoriei cântând cântece patriotice. Când a ajuns în fața hotelului Metropol, unde își luase locuința Mangra, a cântat „Veșnica pomenire“ — cântec de înmormântare pentru renegeat.

Mangra la fețele bisericesti din România.

Huiduit dela Academie, Mangra a căutat să facă o vizită mitropolitului Pimen. N'a avut curajul să-l vestească pe I. P. S. S. Pimen, că e el, ci că un preot ardelean

prejurul orașului, pentru a primi steaguri și a li se orându de cătră Voevod căpitani, hotnogi și stegari.

Iar knejii și poporul, la auzul acestor vești, lăsară strânsul și trierul pe seama moșnegilor, a femeilor și a copiilor și să grăbiră să urmeze voioși chemarea Voevodului iubit care-i duse de atâtea ori la izbândă. Nu trecuse săptămâna și se strinsese pe malul Bârladului o tabără mândră de Români verzi și voioși, cei mai mulți călări, purtând paloșe și suliiți, iar ceilalți pedestri, înarmați cu arcuți, cu suliiți și cu baltage. Se împărțise steaguri, se rânduiseră căpitani, hotnogi și stegari și la căutarea ce o făcuse Voevodul, se aflase de față șase mii de călăreți, călări pe cai buni, tot unul și unul și trei mii de oșteni pedestri. Nu venise însă nici Târziul nici prietenii lui și din negustori lipseau acei cunoscuți ca ținându-se de Coțofană.

Dela Gheorghită venise veste că sosește cel mult peste trei zile și roagă pe Voevod să nu plece fără dânsul. Iar Toma

vrea să-i vorbească. În momentul când a deschis ușa să întimpine pe „preotul ardelean“, I. P. S. Sa s'a văzut în fața trădătorului Mangra, și i-a trântit ușa în nas.

Așa pătesc vânzătorii de neam, n'au curaj, n'au noroc, și îi disprețuește toată lumea cinstită!

Ce-a vorbit d-l Iorga la Academie.

În prima ședință publică ordinară a Academiei din anul acesta, (2 Maiu v.) a vorbit d-l Iorga despre „Renegații în trecutul țării române și al poporului românesc“. D-l Iorga a zis, că în trecutul Românilor este foarte mic numărul trădătorilor de neam (renegați), căci neamul nostru nu i-a suferit, i-a batjocorit întotdeauna, ori le luă chiar vieața, cum a pățit-o Ștefan Locustă, domn român, care eră încunjurat tot de Turci și nu de boieri români. Acești boieri însă l-au aruncat pe fereastră, luându-i vieața.

Dacă alte popoare se mândresc cu trădători, nu așa face poporul românesc. Tăria poporului românesc în trecut este tocmai în această însușire bună, că a știut să păstreze obiceiurile, tradițiile românești, ferindu-se de orice amestec cu străinii și dând la o parte, pedepsind aspru pe cei netrebniți dintre fii lui.

Poporul nostru e un popor model de cum știe să disprețuiască pe trădători.

Ce scriu foile ungurești și nemțești?

Approape toate foile ungurești îl iau în apărare pe Mangra, și fac Românilor de dincolo strașnică socoteală de ce necinstesc pe deputatul din dieta ungară. Nu-i vorbă Mangra e al lor, așa că nu ne miră dacă îi sar într'ajutor.

Foaia „Az Est“ (Seara) zice, că guvernul ungar vrea să ceară socoteală guvernelui român pentru bârfelile căzute în București asupra lui Mangra. Tot așa zice și „Budapesti Hirlap“ și „A Nap“ etc.

„Az Ujság“ nu-și poate închipui cum studentimea românească poate să inzulte (batjocurească) pe un bătrân de 60 de ani cum e Mangra, neînstare să se apere. Din faptele studentimei se vede, că în România nu mai are nici un preț prietenia Austro-Ungariei.

Foia nemțească din Viena „Die Zeit“ (Timpul) scrie, că prietenia României a ținut numai atâta, până când a fost fericită

răpezise chiar atunce spre tabăra lui Bogdan, doi călăreți ca să-i deie de știre că sosește în curând cu Gheorghită.

În seara zilei când se făcuse căutarea, după asfințitul soarelui, Voevodul se întorcea în târg, la gazdă, la Ploscan, însoțit numai de doi oameni ai lui. Era călare pe un armăsar tânăr, pe care îl învăță acuma și aveă în mână un harapnic lung. Treceau pe o uliță mai îngustă când, dintr'o crâjmă ieșiră mai mulți meseriași beți, care văzându-l, începură să șuiere, numindu-l:

— Călău al Bârladului.

Voevodul uimit, dădu pinteni calului, îi croi cu harapnicul și bețivii o luară la fugă. Dar când era s'ajungă înaintea ușii crâjmei din care ei ieșise, iată că deodată iesă din casă și se răpede la dânsul Manea Fărtatul, ținând în mână un lung junghier pe care îl înfige în pânțele Voevodului și apoi o ie la fugă.

(Va urma)

Austro-Ungaria, adică până când Austro-Ungaria a fost tare, și n'avea să-și bată capul cu atâtea năcazuri câte are azi, bunăoară un năcaz este cum să ne împace pe noi Români și pe celelalte popoare, cu cari locuim în acest stat.

Numai foaia „Neue Pester Journal“ îi ia în nume de rău lui Mangra de ce turbură pe academecianii români și de ce nu abzice de drepturile sale de membru al Academiei române.

Foile românești.

Foile românești din România și dela noi scriu, că primirea ce i s'a făcut lui Mangra la București a fost foarte dreaptă, căci așa trebuie să te porți față de ceice-și uită din ce neam s'au născut.

Cât privește amestecul guvernului ungar în afacerea lui Mangra, foile românești îl țin ca neîndreptățit. Dacă Academia română și-a tratat aspru pe un membru al ei, a avut dreptate. Ea nu poate suferi la sânul ei oameni, cari nu mai sunt români și nu mai lucrează pentru cultura românească.

Mangra a fost trimis la București din partea lui Tisa!

Așa vestesc acum foile românești dela noi. Asupra planului ce-l făcuse Tisa trimițând pe Mangra la București, se spun următoarele:

Se știe, că Austro-Ungaria are cea mai mare lipsă de prietenia României. Însă România zice, că ea va lega cea mai strânsă prietenie cu Austro-Ungaria, dacă se va face dreptate nouă, Românilor din Ungaria, dându-ni-se drepturile ce ni se cuvin nouă ca popor deosebit de alte popoare ale monarhiei. Tisa încearcă să facă pace cu noi Români, dar n'a izbutit, căci n'a vrut să ne dea ceeace cerem. Mai ales Nemții din Austria îi luau în nume de rău lui Tisa pentru neizbutirea de a ne împăciui. Acum Tisa, pentruca să se repare înaintea Nemților și să le arate, că tot Români sunt de vină, că n'a putut face pace, a trimis pe Mangra la București făcându-și socoteala, că dacă Mangra va fi înzultat (atacat în onoare, pe care însă Mangra de mult n'o mai are), atunci Nemții se vor convinge ce fel de popor e poporul românesc, deci cu un astfel de popor nu poți să trăiești în prietenie!

A sfeclit-o însă Tisa, când s'a încumetat să croiască un astfel de plan. Doar vrednicia poporului românesc nu se poate trage la îndoială, pentrucă a știut cum să se poarte cu un înstrăinat și trădător ca Mangra. Din contră, e o vrednicie fără pereche de frumoasă această, pe care au dovedit-o Români în cazul de față.

Va greși Austria Nemților, dacă va lua de bani buni judecata ce o face Tisa despre poporul românesc!

Ce mai vrea Mangra?

Din București Mangra a luat-o ață la Budapesta ca să-i spuie stăpânului său Tisa cum a fost primit de Români. Se aude că guvernul ungar ar vrea să ceară satisfacție (adică reparare de cinste) dela guvernul român pentru Mangra, deoarece Bucureștenii au batjocorit pe un cetățean al Ungariei. Dar Mangra nu s'a dus în România în calitate de cetățean al Ungariei, ci ca membru al Academiei Române. Deci guvernul ungar nu e în drept să facă un astfel de pas!

Când ar fi vorba de o satisfacție apoi ea s'ar cuveni să fie dată altora, cum zice foarte cuminte o gazetă din România. Ar trebui adică să se dea satisfacție membrilor Academiei Române, căci pășirea lui Mangra între ei e o mare înzultă pentru ei. Ei, Români *instiți* se simt jigniți când un *neinstiț*, un trădător vrea să ia loc lângă ei.

Avem mângăierea sufletească că în București *trădătorul și-a luat răsola*, că neamul nostru și de data aceasta a fost în stare să pedepsească pe trădător ca și de alte dați — cum ne-a spus d-l Iorga.

Știri diferite.

Octavian Goga — împrorocuat. Iubitul nostru poet, d-l Octavian Goga a fost tras în cercetare de judele de instrucție dela Tribunalul din Cluj pentru piesa de teatru „Domnul notar“ de care am vorbit pe larg și noi în foaie. Justiția ungurească zice că d-l Goga prin „Domnul notar“ a dat îndemn Românilor la răscoală și agitație împotriva Ungurilor. Așa e în țara noastră: îndată ce îndrăznești să scrii ori să vorbești *adevărul* despre felul cum ne apasă jugul unguresc, ești luat la răspundere și tras în judecată.

Noi însă zicem: Cu prigoniri de acestea împotriva celor mai buni Români, nu se poate face niciodată „împăcarea“, pe care o dorește (?) Tisa și cei ce-i stau în jur!

Doi studenți români dela universitatea din Cluj — au fost eliminați! Primim din Cluj vestea dureroasă, că acei studenți români, cari mai acum o lună au trimis o telegramă cu urări de bine Ligei culturale, care aranjase marea adunare în București, au fost eliminați (scoși, îndepărtați) pentru totdeauna dela universitatea (școala cea mai înaltă) din Cluj.

Să știe, că zile de rândul gazetele ungurești au cerut, au ațâțat ca să fie aspru pedepsiți acei studenți, cari au trimis Ligei telegrama. Sentința nemiloasă le-a fost adusă fără ca să fie întrebați: ce au vrut ei cu telegrama, pentru ce au trimis-o? Ci li s'au cerut numai să adeverească dacă au trimis sau nu telegrama, după cum au adus știrea gazetele ungurești. Spunând ei drept că da, nu le-au mai cerut altceva, ci le-au dat sentința de eliminare. Aceștia sunt universitarii L. Isacu și Mihail Mitrea, studenți în medicină, cari în numele studențimii clujene au trimis telegrama suspomenită.

Și acum pedepsiții noștri tineri vor trebui să ia drumul străinătății, să continue cu învățatura pela alte universități. Cum ei sunt săraci, căci săracă este aproape toată studențimea noastră, cum săracă ne e cea mai mare parte a poporului nostru, vor trebui să îndure mari greutăți! Fiind ei la universitatea din Cluj, puteau să se ajute mai bine, cu toată sărăcia părinților lor. Credem însă, că se vor afla oarecari căi, pentru a li-se ușura absolvarea altei universități....

Acestor bravi studenți, scoși din universitatea din Cluj, le dorim țările pe unde vor merge, ca să poată înfruntă tot greul vieții, și să facă cinste neamului. Iar Dumnezeu va răsplăti faptele celor fărădelege.

Legea de presă pe cale de a se schimba. Ministrul de justiție, acela care a făcut legea de presă atât de aspră pentru toate gazetele, s'a gândit să o schimbe întrucâtva, adică să șteargă din ea unele puncte cari sunt prea aspre. Ei de ei văd ce hotăriri și ce legi aduc!...

Ministrul austro-ungar dela București, contele Otokar Czernin va trebui să se retragă din postul său. Iată ce scrie ziarul nemțesc „Berliner Tageblatt“ despre aceasta: „Situația contelui Czernin, ministrul austro-ungar la București este sdrun-

cinată, deoarece n'a putut înfăptui așteptările diplomației austro-ungare. În loc să se facă o apropiere, România s'a depărtat și mai mult de Austro-Ungaria dela numirea contelui Czernin încoace. S'ar putea spune chiar, că contele Czernin a contribuit mult la răcirea relațiilor dintre cele două state. El n'a știut să câștige încrederea cercurilor conducătoare românești sau, dacă a făcut ceva, n'a știut să lucreze într'o direcțiune potrivită.

Grozăviile bandelor de greci. Din Durazzo, capitala Albaniei ne vine știrea că în comuna Frasri, singura biserică ortodoxă, care rămăsese în ființă, a fost arsă. Populațiunea a fugit. Câțiva bolnavi cari rămăseseră în localitate au fost schingiuiți de bandele grecilor. Din Valona se află că grecii alungați din Corița, în fuga lor au dat foc caselor și bisericilor pe unde au trecut.

Reformele agronomice din Rusia. În cursul lunei acesteia țarul Rusiei va face o călătorie în sudul Rusiei spre a se încredința despre starea economică a țăranilor. Țarul va fi însoțit și de ministrul de agricultură. În Rusia se proiectează mari schimbări în toate afacerile economice, de aceea chiar țarul tuturor Rușilor vrea să se convingă despre adevărata situație a populațiunii.

Vărsări de apă

și ploi mari în zilele din urmă se vestesc din mai multe părți ale Ardealului. Murașul crește mereu, iar prin multe părți a inundat, umplând de apă ținuturi întregi. Deva e iarăș sub apă, deasemenea întreg ținutul dela Deva până la Pișchi și spre Orăștie. S'au prăpădit și o seamă de vite.

O ploaie mare, împreună cu rupere de nori, a dat în jurul Sibiului Miercuri după amiazi, în 20 Maiu n. Joi dimineața n'a sosit nici un tren regulat la Sibiu. Călătorii de către Copșa-mică au venit numai la amiazi peste Vințul-de-jos, fiindcă e stricat podul de peste Târnăvă. Linia dinspre Făgăraș încă e stricată în mai multe locuri. În Ocna-Sibiului ruperea de nori a produs spaimă grozavă. Râul comunei a dus mai multe case și șuri, porci și alte animale. Râul Sibiului (Cibinul) încă a ieșit din alvie în mai multe părți. Pela Turnișor și spre Șura-mică e tot o apă. În părțile Săliștei încă au ieșit râurile și pârâiele, de asemenea pe la Apold și spre Miercurea. Tot vremuri îngrijitoare, sărăcie și necaz!

Sub o tufă de scumpie.

Sub o tufă de scumpie
Mărie, Mărie,
Scrie badea carte ție,
C'a aflat, că ți-e pustie
Vorba ta, dragă Mărie,
Ce-ai spus-o ast' toamnă 'n vie,
Când vorbiai de comunie
Și badea ți-a crezut ție.

Sub o tufă de scumpie
Mărie, Mărie,
Iși așterne pe hârtie
Badea tău a lui mănie...
— Mănios cum n'o să fie?
Că-l porți cu vorbă pustie,
De mult din copilărie,
Și-acum l'ai lăsat, Mărie!...

Petru O. Orădeanu

Poezii populare.

Din Cerghidul-mare.

Lasă-mă mamă pe voie,

Nu-mi legă de cap nevoie.

Las' să iau pe cine-mi place,

Cu urit silă nu-mi face.

Frunză verde-a mărului
Nu crede feciorului,
Că te pune pe genunchi,
Te sărută'n ochi și'n frunte
Și-ți mințește mii și sute.

Du-mă Doamne și mă pune
Unde-s nevestele bune

Și bărbații duși în lume.
Du-mă Doamne și mă lasă
Unde-i nevasta frumoasă
Și bărbatul dus de-acasă.

Culese de Petru Popa, june.

Cum a fost „primit“ Mangra la eșirea dela Academie în București.

La alt loc al foi de azi spunem mai deaproape, cum a fost „primit“ trădătorul Mangra în București. În chipul de sus se poate vedea, — după o ilustrație, pe care au publicat-o și foile din Budapesta, — cum l-au cinstit studenții pe Mangra, când a ieșit dela prima ședință a Academiei Române.

Dupăcum se știe, trădătorul a îndrăznit a se prezenta la ședințele Academiei, fără a fi fost invitat. Auzind membrii Aca-

demiei despre aceasta, l'au înștiințat de cu bună vreme, că ar fi mai bine, ca el să nu facă pasul acesta. Dar trădătorul n'a ascultat. Ce ținută au avut academicienii față de Mangra spunem la alt loc.

În chipul de față se poate vedea cum l'au primit pe Mangra studenții universitari din București. A fost destul să se vestească, că Mangra e la ședința Academiei, și deodată s'au adunat vr'o câteva sute de studenți înaintea Academiei Române. La

ieșirea trădătorului, studenții l'au înconjurat de toate părțile, astfel că numai cu ajutorul unei trăsuri a putut scăpa teafăr. Deși trăsura era închisă, studenții au dat jos coperișul trăsurii, ca să-i vadă cinstita față, ba se spune, că atât pălăria cât și reverenda lui ar fi văzut multe.... O altă demonstrație au mai făcut studenții înaintea hotelului Metropol, unde a locuit trădătorul. Astfel și-a primit răsplata...

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 21 Maiu n.

Concertul „Reuniunii române de muzică din Sibiu“.

În seara din Dumineca trecută cărturărirea românească din Sibiu și din toate părțile din jur, a luat parte, în număr mare, la concertul dat de „Reuniunea română de cântări din Sibiu“. Au fost și foarte mulți oaspeți streini, îndeosebi nemți.

Corul acestei reuniuni, ajutat de orchestră (violine, trompete, fanfare și alte instrumente de cântat) timp de două ore a cântat o renumită lucrare de muzică, numită „Messa da Requiem“, a italianului G. Verdi.

Verdi acesta e unul dintre cei mai vestiți oameni ai lumii, cari au făcut lucrări de cântare. Nu demult s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui și toată lumea cultă a popoarelor europene i-au sărbătorit amintirea zilei de naștere.

E o mândrie deosebită pentru noi Români din Ardeal, că am fost în stare să sărbăm, alături de alte popoare luminate, amintirea marelui Verdi. Strădaniile Reuniunii române de cântări din Sibiu sunt vrednice de toată lauda, și dorim ca și de aci încolo să fie tot atât de rodnice ca și de data aceasta.

Fruntașii cântăreți cari s'au ostenit la răușita concertului, cântăreața noastră sibiană, d-na *Veturia Triteanu*, supranumită „priveghitoarea Ardealului“, d-nii artiști *Ionel Rădulescu* și *I. Crișianu*, și d-na *Dörschlag-Gärtner* împreună cu conducătorul concertului d-l *Wallner*, au fost deosebit de mult aplaudați și sărbătoriți de lumea românească ce venise la concert.

La masa comună dată de Reuniune la „Hotel Boulevard“, după concert, s'au ținut mai multe vorbiri, din partea d-lor Triteanu, președintele Reuniunii, Dr. Broșu, Dr. Ghibu, predând d-sa d-lui Wallner totodată un ceas de aur ca dar din partea Reuniunii, pentru ostenele ce și-le-a dat la reușita concertului.

Stradă botezată românește. Strada cu numele „Avenue Monciau“ din Paris, a fost botezată strada „București“.

Curs de muzică în Lugoj. Cu începere dela 1 Iulie st. v. a. se deschide în Lugoj un curs de muzică pentru dirigenții de coruri, care curs va dura până la 31 Iulie st. v. (O lună de zile). Propunător: *I. Vidu*. Celor cari vor să ia parte la acest curs, li-se aduce spre orientare următoarele: 1. Inscriverile se fac cel mult până în 15 Iunie st. v. a. c. 2. Taxa de înscriere este 20 coroane, — trimisă prin post la adresa *I. Vidu*, învățator în Lugoj (Krássó-Szörény m.) 3. Participanții vor avea locuință gratuită în internat, unde vor avea și vîptul pe lângă o taxă moderată. La finea cursului fiecare participant va primi un atestat din partea oficiului protopresbiteral subscris de șeful acestui oficiu și de propunător. 5. Anunțându-se cel puțin zece inși dintre aceia cari au mai luat parte la aceste cursuri, — se va deschide cursul superior de armonie și compoziție. 6. Pentru orice informație e a se adresa la *I. Vidu* în Lugoj. — Lugoj, la 30 Aprilie v. 1914. *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter *Ioan Vidu*, învățator-profesor.

Faima numelui românesc. Învățatul profesor dela universitatea din Iași, d-l A. Xenopol a ținut o conferință foarte interesantă la un institut de științe din capitala Franței. A vorbit despre diferitele rase (seminții) ale globului pământului și mai ales despre rasa latină și despre poporul românesc, care face parte din această rasă și a povestit suferințele îndurate de acest popor în cursul istoriei sale. A amintit în termeni mișcători, că România dătoarează Franței și mai ales lui Napoleon de a se fi putut constitui ca naționalitate. Președintele a mulțumit d-lui profesor Xenopol pentru cuvintele amicale aduse Franței și în urmă a adus elogii și laude politice românești, a cărei înțelepciune s'a dovedit mai cu seamă în ultimul războiu balcanic.

Logodiți. D-l Ilie Paștina, candidat de preot, s'a logodit cu d-șoara *Lucreția Curta* din Bundorf (lângă Sighișoara). Sincere felicitări!

O hotărîre înțeleaptă. Ministrul de interne a întărit o hotărîre foarte cuminte, adusă de adunarea comitatului Albei, prin care oprește copiilor de sub 15 ani a mai fumă (pipă), asemenea și neguțătorilor a vinde țabac sau țigări copiilor. Această opreliște, cunoscute fiind relele ce le pricinuește acest obicei rău, mai cu seamă trupului fraged al băeților, cât și pagubele materiale ce le aduce cu sine, ar fi bine să o dea fiecare comitat, iar cei chemați, în rândul prim părinții, ar trebui să o țină cu cea mai mare strictețe. Fumatul, care nu aduce nici un bine trupului, ci din contră strică sănătății, în timpul din urmă a luat întinderi uriașe și în rândul copiilor mici, cari pun mîna pe bani sau alte lucruri, oauă, bucate etc., numai și numai să poată ajunge la spurcata buruiănă înveninătoare de sânge. E de datoria părinților a feri odraslele lor de acest obicei urât, dacă voiesc să și-i păzească de boli, cari se vor ivi numai mai târziu, când nici nu gîndesc.

Așa se iubilează. Cetim în foaia „Unirea“ dela Blaj, că preotul *Teodor Dușa* din Pătrângenii, împlinind 25 ani de căsătorie, fără a fi dăruit de Dumnezeu cu copii, a ținut să sărbeze acest an cu aceea, că a făcut o donație bisericii în preț de 12 mii coroane. Fapta acestui preot, de bună seamă, face mai mult decât bancheturile, vorbirile și osanalele din gazete, obicnuite la astfel de prilejuri în jurul unor oameni, cari cred, că din ce se face mai mult tîmbălău, din aceea sunt mai văzuți și mai stimați. Iubirea față de biata nație săracă să arată însă numai prin fapte și acestea sunt, ce nu prea vreau să înțeleagă mulți.... — Dania părintelui *Dușa* va fi răsplătită în ceruri!

Cancelarie advocațială. Aduc la cunoștință, că mi-am mutat cancelaria advocațială în Piața Hermann Nr. 8 — Palatul Consistorului, fost Habermann, pe Bretter. Sibiu, 8 Maiu 1914. *Dr. Constantin Bucșan*, avocat.

Și-a primit răsplata. Radu Giulea, despre care am scris în numărul trecut, că a lăsat zece mii de coroane fundațiune pentru copiii din Săcele, fără deosebire de limbă și religione, văzându-și poate fapta nesocotită, a fost lovit de nebulie și după câteva zile de chin, muri într-o casă rece, părăsit de toată lumea.

O domnișoară română — inginer. Domnișoara *Eliza Leonida*, fica d-lui colonel *Leonida* a trecut cu un strălucit succes examenul de diplomă al școlii tehnice din Charlottenburg (Germania). Domnișoara *Leonida* este prima femeie inginer, atât din România cât și din Germania.

Biserică pustie. Locuitorii din satul Hârtoș, de lângă Suceava aduc viile lor mulțumite Inalt Preasfinției Sale Mitropolitului Moldovei, pentru că le-a rânduit și lor un preot de sfintele Paști să facă sfânta slujbă în biserică din comună, care stă pustie. Sărmanii săteni n'au preot, iar slujba liturgiei nu au mai văzut-o în biserică de doi ani.

Curajul a doi români. Un sburător cu numele *Pégoud*, într'atâta merse cu îndrăsneala lui, că se da peste cap cu mașina de sburat, încât privitorilor le înghiețea sângele în vine de frică numai uitându-se la el. După el toți sburătorii au cercat acest sbor mortal, dar mulți au plătit încercarea cu viața. Acum au încercat la Paris și doi Români acest sbor și cei ce i-au văzut au rămas uimiți de sborul frumos și îndrăsneț al lor. Acești doi sunt ofițerii din România *Mihail Savu* și *Petru Macaveiu*. Ei au fost laudați de ofițerii francezi cari i-au văzut și felicitat călduros pentru curajul lor.

Bulgari încăpăținați. În ținutul cât i-s'a venit Serbiei din vechia Turcie trăiesc și Bulgari, cari nici decum nu se pot împacă cu gândul să rămână supuși Sârbilor. Din pricina asta se întâmplă multe frecări între ei și oficiile sârbești. Cu prilejul asențărilor din anul acesta, feciorii bulgari nu voiau să depună jurământul prescriș în sârbește. Pentru aceasta nesupunere, ei au fost pedepsiți cu moarte, fiind împușcați odată 200 de inși.

Dinamită. Muncitorul român *Gavriil Costa* a fost prins în gara Dobrișin că avea în ladă o bucată mare de dinamită. El a fost deținut, dar nu vrea să dea lămuriri despre scopul ce-l avea cu materia periculoasă. Vestea asta am luat-o din alte gazete și nouă ne vine a crede, că e o minciună jidovească la mijloc.

Bucurați-vă bătrâni. Credeam că numai pela noi se face câte-o boacăna ca bărbat în etate să și ia de soție câte-o fetișoară mai tinără decât el cu 15—20 de ani, ba chiar și mai mult. Dar se vede treaba, că și în alte părți nu-s mai cumiți văduvii. Așa fata președintelui Statelor-Unite din America s'a măritat zilele trecute, după un văduv de 50 de ani, pe când ea are numai 24 ani. Zădarnic s'a împotrivit tatăl fetii la această căsătorie, căci *ținerii* iubindu-se, el a trebuit să se învoiască. Când o femeie mai face câte-o boacăna, lumea zice: păr lung și minte scurtă. Dar oare cum s'o botezăm o astfel de faptă dospită în inimă de bărbat? N'ar fi potrivită asta: vreme lungă, minte scurtă?

Jertfele aviației. Din Aldershot (Anglia) vine știrea, că două aeroplane militare ciocnindu-se la o înălțime de vr'o 300 de metri s'au aprins și s'au rostogolit în flăcări. Doi ofițeri aflători în ele au murit pe loc, iar altul s'a rănit de moarte. Deci nu numai trenurile și vapoarele se ciocnesc, ci și aeroplanelle. Deja am ajuns timpul când nici în înaltul cerului nu-i mai încap pe oameni.

Caz de moarte. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor rude- niilor, amicilor și cunoscuților, că *Nicolae Căteu*, comerciant, a încetat din viață după scurte dar grele suferințe, Duminecă în 4 Maiu st. v. 1914 la 1 oră d. a., în al 63-lea an al etății și al 38-lea al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au așezat spre odihna de veci în 6 Maiu st. v. a. c. la 1 oră d. a., în cimitirul bisericii gr.-or. din loc. Fie-i țărâna ușoară! Rășinari, la 5 Maiu 1914. Jalnica familie.

Cât pricepe și un țaran. Țăranul George Gârde din Aciua, a lăsat prin testament școalei române din satul lui o avere de 42 mii coroane. E de însemnat că Gârde eră analfabet, adică nu știa să scrie și cetă și văzând el cât e de greu a fi neluminat a gândit să-și ajute școala a lumina cel puțin pe alții.

La reuniunea meseriașilor români sibieni, au fost primiți următorii membri ordinari: Petru Simțion (orig. din Sibiu, fiu de econom), sod. zidar; Ilie Droc (orig. din Rășinari, fiu de rotar), Gerasim Munteanu (orig. din Ruși, fiu de econom) sodali franzelari; Maximilian Macarie (orig. din M.-Ugra, fiu de învățător) ospătar, (fost comerciant), Alex. Nandrea (orig. din București-România, fiu de econ.), Nicolae Morariu (orig. din Câmpeni, fiu de econ.), Alexandru Gligor (orig. din Bistra, fiu de econ.) și Nicolae Joldiș (orig. din Sâmbodol Valea Verde, fiu de econom), toți sodali croitori; Ioan Florea (orig. din Țapu, fiu de econom) și Solomon Solomon (orig. din Spring, fiu de econom, cu 2 clase gimnaziale), sodali mășari. Intre membri ajutători cu taxa de 4 cor. anual au binevoit a se înscrie d-l Stefan Moga, magistrul farmacist și Dr. Ioan Crețu, funcț. la banca de asigurare.

Teatru românesc în Sibiu. „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“ va reprezenta Duminecă, la 18/31 Maiu 1914 în teatrul orașenesc din loc, în favorul fondului Aurel Vlaicu și al darurilor de Crăciun pentru săracii noștri: I. „*Un accident curios*“, comedie în 3 acte de C. Goldoni, localizată de M. Aegea. Persoanele: George Marcu, negustor bogat: d-l Dumitru Axente; Aneta, fata lui: d-na Ana Axente; Mișu Moroianu, rentier: d-l Aurel Popoviciu; Constanța, fata lui: d-soara Geni Roman; Radu Graur, sublocotenent: d-l Miron Neagu; Maria, cameriera Anetei: d-na Mărioara Duca; Dumitru, servitorul lui Graur: d-l Macedon Corfariu. II. „*Cum povestează o bunică*“, dialog de St. Braborescu, predat de d-na Axente și Cornel Axente. III. „*Conul Leonida față cu reacțiunea*“, farsă într'un act, de I. L. Caragiale. Persoanele: Conul Leonida, pensionar: d-l Aurel Ștefan; Coana Eftimița, consoarta lui: d-l Dumitru Axente; Safta, slujnica lor: d-na Mărioara Duca. Prețul locurilor: Loge parterre, 3 pers. 4 cor. 50 bani; Loge parterre, 4 pers. 6 cor.; Loge parterre, 5 pers. 7 cor. 50 bani; Loge rangul I., 4 pers. 8 cor.; Loge rangul I., 3 pers., 6 cor.; Loge pentru onorațiuni 12 cor.; Loge rangul II., 3 pers. 4 cor.; Loge rangul II., 4 pers. 5 cor.; Loge rangul II., 5 pers. 6 cor. 20 bani; Un loc în balcon rând I. 2 cor. 50 bani; Loc în balcon rând II. și III. 1 cor. 50 bani; Loc în balcon rând IV. și V. 1 cor.; Cercle, 4 rânduri dela început 2 cor.; Stal, dela rândul al 5-lea

1 cor. 50 bani; Parterre numerizat 1 cor.; Loc de stat în parterre 80 bani; Loc de stat în parterre pentru militari și studenți 60 bani; Galerie numerizat, rândul I. 1 cor.; Galerie numerizat, rândul II. până la cel din urmă 60 bani; Galerie, loc de stat 40 bani. Biletele se pot procura dela Librăria arhidiecezană, începând de Marți, 13/26 Maiu a. c. Intre acte cântă muzica orașenească diferite arii naționale. Casa deschisă la 6 ore. Inceputul la 7^{1/2} ore seara precis.

Lupta femeilor pentru drepturipolitice. Să nu ne mire, când vom ajunge timpuri, în cari bărbatul să stea acasă să facă de mâncare, să legene copiii și să facă alte treburi de-ale gospodăriei, iar femeia să meargă la cafenea, prin adunări și prin alte părți, unde se pun treburile țării la cale. Femeia va merge pe stradă cu gazeta în mână făcând politică, iar bărbatul în urma ei va veni cu căruciorul cu copiii... Cam așa prevestesc semnele vremii, dacă n'am cunoaște slăbiciunile femeiești, când e la adică. S'a scris de mai multe ori despre englezoaice, ce luptă duc ele acolo în țara lor, pentru ca să își câștige dreptul de vot. Au ajuns până acolo de au făcut revoluție și au bombardat cu pietri pe miniștri țării. Acum mai nou primim știrea că Vinerea trecută toate aceste femei, cărora le zic sufragete, s'au întrunit într'un mare congres în capitala Italiei, în Roma, unde au pus trebile lor la cale, hotărând despre multe lucruri, pentru cari au să lupte în viitor. Sărmanii bărbați, ce-i mai așteaptă..

Graiul vremii. În anul trecut săteanul Ioan Morariu din Șicula a fost chemat înaintea judecății împreună cu alți săteni, pentru o pricină de-a lor. Pretorul i-a silit să plătească fiecare câte 2 coroane pedeapsă. — Ajungând în curte țăranul Morariu, năcăjit pentru pedeapsa ce le-a dat-o din lucru de nimica, ar fi zis: Pentru sărmanii Români nu există dreptate în Ungaria. Ar fi vremea să vie odată craiul Carol să facă dreptate sărmanilor Români. Graiul țăranului acesta e graiul vremii....

Pretorele a auzit ce a zis omul nostru și la pârât la procurorul din Arad. Acesta la dat în judecată pe motiv de agitație contra statului. „Cine știe dacă nu va înfundă temnița și omul acesta ca atâția alții, cari au fost pedepsiți pentru câte-o vorbă ce nu le-a convenit îngâmfaților pretori și solgăbirăi. Asta e pacea guvernului Tisa....

O înmormântare jalnică. Ni se scrie: Duminecă în 24 Aprilie am luat parte la înmormântarea tinerei și nobilei preotese Rozeta Zaharia, soția mult întristatului soț a preotului Bartolomeiu Zaharia din Ludișor. Oh! crudă moarte cum ai răpit-o așa de curând dintre noi! Nu ți-a fost milă de cei 7 copilași rămași acum orfani!? Cu o zi înainte de moarte toți o știam sănătoasă, alergând voioasă la lucrul câmpului, dar iată că a doaua zi s'a răspândit ca un fulger trista veste că iubita noastră preoteasă, mama noastră bună, nu mai este între cei vii, ne-a părăsit pentru totdeauna! N'a fost persoană care a cunoscut pe fericita defunctă, și care să nu fi vărsat lacrimi auzind de moartea ei prea timpurie și rare de dat unui muritor să văză atâta jale și durere în jurul unui sicriu. Am văzut, iubiți cetitori, pe desperatul soț rămas ca preot așa de tinăr în statul văduviei încunjurat de 7 odrasle, cel mai mare de 10 ani, iar cel mai mic abia de vr'o câteva zile. Plângeam cu toții și ne întrebam: Doamne, cine va

mai îngirji de aici înainte de acești mititei, cari sunt așa de cruzi încât nici unul nu-și poate da seamă că ce pierdere mare au avut prin moartea iubitei lor mamă?

Actul înmormântării l'au săvârșit preoții: V. Literat, Șofron Mogoș și Grigorie Chialda. Părintele V. Literat a rostit o prea frumoasă predică funebrală în care a arătat calitățile deosebite ale răposatei ca mamă de familie, econoamă de model etc. *Un parohian.*

Cele „10 porunci“ ale Japonezilor. Marea gazetă americană „Daily Mail“ publică cele „10 porunci“, pe cari copiii japonezilor le învață în toate școalele. Ele sunt următoarele: 1. Temeiul virtuții este fidelitatea (credința). 2. Impresoară cu râvnă părinții tăi și gândește-te totdeauna la iubirea și ajutorul ce ți-au dat. 3. Frații și surorile, ca părtași ai unei familii, să se iubească și să trăiască în pace și înțelegere. 4. Lucrează și pentru de-aproapele tău; încurajază pe omul bun și descurajază pe cel rău; iar pe amici și pe străini să-i tratezi la fel. 5. Să nu mințesti. 6. Dacă înveți trecutul, înțelegi timpul cel de față. 7. Când vezi oameni prigoniți de soarte fii prietenos cu dânșii și pe cât se poate simțește și tu cu ei împreună. 8. Boala cum se zice, se naște prin gură: bagă de seamă ce mănânci și ce bei. 9. Curajul și ambițiunea nobilă să le păstrezi chiar și în împrejurările cele mai grele ale vieții. 10. Grijește ca sfaturile străbunilor, privitoare la țară și la casa părintească să fie totdeauna respectate.

Cutremur de pământ. Miercuria trecută 13 Maiu n. c., seara între orele 8 și 9, s'a simțit în jurul Budapestei un scurt cutremur de pământ, în urma căruia s'a dărâmat mai multe hoarne, iar obiectele din casă s'au mișcat dela locul lor. În locuitorii aceluia ținut a intrat o groază mare, mai cu seamă aducându-și aminte de nefericirea din Sicilia

Cum ajută „Banca generală de asigurare“ pe cei nenorociți. Suntem rugați din partea unui țaran de ai noștri a publică următoarele: Onorată direcțiune a „Băncii generale de asigurare“ în Sibiu. Vă mulțumesc, Domnilor, că după ce mi-a ars casa în 3 Maiu, D-Voastră îndată ați trimis pe președintele D-Voastră, care împreună cu frunțașii satului nostru mi-a stabilit în bună înțelegere paguba de foc și D-Voastră fără nici o amânare și fără detrageră mi-ați și plătit suma de despăgubire. — Căci recunosc, că după ce mi-a ars casa în 3 Maiu și și președintele ați făcut-o în 10 Maiu, iar banii i-am căpătat la mână în 15 Maiu de sigur nici o altă bancă de asigurare nu mi-ar fi putut plăti paguba atât de repede și în bună înțelegere cu frunțașii satului nostru, așa cum ați făcut-o D-Voastră. Vă rog să mă primiți și mai departe ca asigurat al D-Voastră, căci acum simt că D-Voastră aveți singura noastră bancă de asigurare, care într'adevăr poartă la inimă soarta poporului, care să asigure la D-Voastră. Voi stărui și eu din parte-mi, ca ai noștri să se asigure toți la D-Voastră, ca să vă întăriți mai departe și să puteți veni ca și mie totdeauna într'ajutorul oamenilor noștri păgubiți de foc. Șaldorf, 15 Maiu 1914. *Gligor Boțoman.*

Intr'adevăr, asta e foarte frumos, cum ajută „Banca generală de asigurare“ pe cei nenorociți în caz de foc. Aceasta ar trebui să îndemne pe toți oamenii noștri să se asigure contra focului, pe viață etc.

Expoziție pentru lucru de mână în România. În ziua de 5 Maiu v. a. c. s'a deschis la Casa Școalelor în București, str. Carl Lueger 26, Expoziția lucrărilor naționale, executate în atelierelor înființate prin sate. La această expoziție se află, pe lângă diferite stoffe de rochii, haine, costume, etc. și un mare număr de ii și bluze naționale lucrate cu diferite motive, copiate după modelele vechi. Deasemenea produsele atelierului Doamnei O. Moisil din București, compuse din jucării de papier-maché, animale și tipuri naționale artistic lucrate. Toate obiectele expuse sunt de vânzare. Expozițiunea va fi deschisă până la finele lunii Maiu. Orele de vizitare 10—1 a. m. și 3—6 p. m.

Comasația la Ocna a fost zădărnicită pentru anul acesta. E lungă povestea comasației de pământ la Ocna-Sibiului! Sunt 13 ani de când s'au făcut încercări de comasare, însă proprietarii români au pornit proces împotriva ei. Ei au reînnoit necontenit procesul, prin apelări la tribunal, apoi la tabla regească și în urmă la curie. Nădăjduiau Românii noștri că vor zădărnici comasația, care numai spre folosul lor nu se făcea, — și ca să fie și mai siguri și-au luat ca apărător al cauzei lor chiar pe dl *Dr. Iuliu Maniu*, cinstitul nostru fruntaș. Ostenelile lor n'au dat alt rod, decât că comasarea a fost încontinuu amânată până anul acesta. În luna Februarie din anul acesta curia din Budapesta a pus capăt procesului, și astfel comasația eră pe cale să se facă. Pe toamnă se speră, că locuitorii din Ocna își vor avea pământul, împărțit prin comasație. Se bucurau mult unii străini pentru înfăptuirea comasației.

Insă ce s'a întâmplat? Într'o noapte din zilele trecute niște oameni necunoscuți au pătruns la primăria din Ocna, unde se păstrau planurile de comasare toate gata, le-au luat și au ieșit cu ele în câmp unde le-a dat foc la toate, rămânând din ele numai scrum de hârtie. Planurile de comasație, pe cari un inginer eră gata să le înfăptuiască în curând, au costat foarte mult: 100,000 (o sută de mii) coroane. Acum e vorba să se pregătească altele noauă, cari, după cât s'a socotit vor costa 108,000 (o sută și opt mii) de coroane. Acestea ar putea fi gata cel mult într'un an de zile. Până acum nu s'a dat de urma celor ce au ars planurile de comasație, iar despre cei trei oameni, cari au fost deținuți, nu s'a putut dovedi nimic până acum.

Din cele de mai sus vedem, că domnii străini pripășiți prin Ocna, iute-iute au făcut socotelile: cât vor costa planurile cele nouă! Noi credem însă, că poporul s'a săturat de comasație și nu se va mai învoi așa ușor la astfel de lucruri...

La ședința literară a 5-a a Reuniunii meseriașilor sibiieni, ce se va țineă Joi, în 28 Maiu n. 1914, la orele 8 seara, va prelege distinsul nostru cântăreț de operă, dl *Ionel Crișan*, tratând despre arta cântării.

Tuturor spre știre. Dela magistratul orașenesc din Sibiu primim o scrisoare mai lungă, din care estragem următoarele: Clubul automobiliștilor din Budapesta aranjează o călătorie prin Ardeal în zilele dela 24—31 Maiu st. n. Și fiindcă în Sibiu automobiliștii sosesc la 29 Maiu (tocmai într'o zi de târg), se atrage atenția populației de către Tâlmăciu, Avrig și spre Făgăraș, și Vineri 29 Maiu n., acești automobiliști — vr'o 40 cu totul — pleacă din Brașov la 5 ore dimineața și vor ajunge la Sibiu între ciasurile 6 $\frac{1}{2}$ —7 $\frac{1}{2}$ dimineața. De aceea e cu cale, ca până în acest timp totii oamenii, ce vor veni la

târg în Sibiu, să fi ajuns deja în oraș. Târgul de bucate se va țineă pe Piața gării, fiindcă peste Piața Habermann vor trece automobilele, apoi pe strada Șaguna spre Podul Căminului către Turnișor, Cristian, Săliște etc. Toate stradele Sibiului susnumite vor fi închise pentru umblarea cu carele între ciasurile 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$, având a se face comunicația prin stradele dinprejur. De aceea e mai bine, dacă până la acest timp oamenii vor fi ajuns deja în oraș și în târg.

ECONOMIE

Peronospora și stropitul viilor.

Unul dintre cei mai mari dușmani ai viilor este peronospora, numită în graiul poporului și „pârlitură”. Peronospora nu nimicește numai frunza și strugurii, ci totodată vatămă și lugerii cei tineri, cari apoi în anul următor nu ne mai pot da roada așteptată.

Peronospora este un burete foarte mic, care se aseamănă cu înfloritura de pe pâne. Dacă ar fi numai câte unul la un loc n'ar putea să facă nici o stricăciune. Fiind însă cu milioanele, ei pricinuesc vierilor pagube dintre cele mai mari.

Ca toți bureții, așa și peronospora, se înmulțește mai tare, când sunt ploii multe peste vară. Deaceea vedem, că viile să pârlesc după câte-o ploaie. Și mai tare să pârlesc viile în anii cei ploioși. În anii secetoși numai rar se întâmplă să vedem vii pârlite.

Sporii sau ouăle de prăsilă ale peronosporii stau peste iarnă în frunzele de viță căzute încă din toamnă jos pe pământ. Primăvara venind în atingere cu căldura, cu aerul și cu umezeala, se clocesc, adică se sporesc și prin suflarea vântului se ridică în sus și se așează în dosul frunzelor celor noauă, unde se pot vedea presărați ca niște prav de zahar. Aci așteaptă timpul pentru a doaua înmulțire, care se întâmplă în urma unei ploii calde. De aici apoi credința, că viile se pârlesc când ploauă cu soare.

Peronospora atacă și nimicește părțile verzi ale viilor, începând de primăvara până toamna târziu. Împotriva acestui dușman al viilor, oamenii întrebunțează o amestecătură făcută din piatră vânăată, var și apă. În piatra vânăată se află o parte care este otrăvicioasă și ar putea să strice vițelor de vie și strugurilor, de aceea o amestecăm cu var. Acesta nimicește otrava care se află în piatra cea vânăată și rămâne în putere numai partea care omoară sporii bureților. Tot varul este, care închiagă sau strânge și ține pe frunze și pe struguri stropii împrăștiați cu ajutorul proaștei sau stropitoareii.

Când sporii bureților numiți peronospora, în urma unei ploii încep să se înmulțească și să dea năvală asupra frunzelor și strugurilor, dacă am stropit la timp, adică înainte de ce s'ar fi dezvoltat, ei dau de materia, care, în loc să-i hrănească îi omoară. În felul acesta am mântuit viile de pârlitură. Stropitura, ce am face după dezvoltarea bureților nu mai ajută nimic.

Pentru un jugăr de viie, în care ar fi cam 6000 de vițe, ne trebuiesc 300 litri de materie, care la stropirea întâiu trebuie făcută de 1%, adică la 100 litri de apă 1 chilogram piatră vânăată și un chilogram var nestins, sau 2 kilograme var stins. Pentru stropitura a două și a treia, materia se face de 2%, la 100 litre de apă 2 kilograme piatră vânăată și 2 kilograme var

nestâns sau 4 kilograme var stâns. Cu 100 litre de materie putem stropi 1000 de vițe și trei stropituri ar costă cam 5 cor.

Amestecătura de piatră vânăată, var și apă se face așa: Punem într'un vas 100 litre de apă, din aceasta luăm 5—10 litre într'alt vas și cu ea subțiem varul până se face ca laptele. În vasul cu apa curată punem piatră vânăată legată într'o bucată de pânză, așa însă, ca să nu ajungă pe fundul vasului și o lăsăm până se topește. Luăm apoi vasul cu laptele de var și prin o sătă strecurăm varul în apa în care s'a topit piatra cea vânăată, amestecând bărbătește, ca toate părțilelele varului să se amestece cu părțilelele dela piatra vânăată.

Materia pentru stropit astfel pregătită o lăsăm să se așeze. Dacă apa rămâne deasupra limpede, e semn că materia e bună, la dinpotrivă, mai adăugăm puțin lapte de var.

O altă probă se poate face și cu hârtia de *lacmus*, care se poate cumpăra din orice apotecă, câteva fășiuțe pentru 4 bani (fileri). Luăm o fășiuță, care e de culoare roșie și o înmuiem în materia pregătită; dacă hârtia se învinețește, e semn că materia e bună și putem stropi, altcum, trebuie să mai adăugăm puțin lapte de var.

Pentru stropire sunt anumite proaște, cari costă 16—26 coroane una. Înainte de a umplea proașca amestecăm bine materia și o străcurăm prin sătă, ca să nu treacă în proașcă năsip sau alte gunoaie, cari pot să împiedece stropirea.

Când stropim, stăm departe de vițe, așa ca pe frunze și pe struguri să ajungă numai ca un fum de roauă și nicidecum să nu se vadă picături mari sau doar chiar să curgă de pe frunze. Stropitura rău săvârșită nu e de nici un folos. Aceia cari stropesc cu mătăuzul ori cu spoitorul, se înșală pe ei. Sunt „scumpi la țărițe și ieftini la faină”. „Pentru un cârnaț pierd o slănină.”

Fiecare viță o stropim de jos în sus și de toate părțile, așa, ca nici o frunză și nici un strugur să nu rămână nestropit.

Stropitul dintăiu se întâmplă înainte de înflorirea strugurilor, când lugerii sunt de 20—25 cm. și anume cam pela sfârșitul lui Maiu. Mai bine ceva mai curând decât cu o zi prea târziu. Întârzierea de o zi poate să ne strice tot rodul. „După ploaie căpe-neag” nu mai e de nici un folos.

Stropitul a doaua oară urmează după înflorirea strugurilor, pe la sfârșitul lui Iunie și a treia oară la începutul lui August.

Cina de astăseară o poți lăsa pe mâne, că o vei afla. Stropitul viilor de-l vei lăsa de azi pe mâne, s'a știi că la toamnă vei rămâne cu punga sleită. Apoi „plânge-te că n'ai și nu-ți da Dumnezeu”.

Ca lucrul să nu ne fie zadarnic, să stropim pe timp când nu bate vântul, dimineața și după amiază și nu pe timp ploios.

Ne-am bucură, dacă frații viieri ar urma sfaturile date aci. Timpul pentru stropit e aproape și nu mai e vreme de întârziat. Anul trecut poate să fie de învățătură pentru toți aceia cari cred, că și așa va da Dumnezeu. Dumnezeu ne dă, dar noi trebuie să ne rugăm și să lucrăm.

Trebuințele din timpul de față sunt mari și de multe feluri. E de lipsă dar, ca și venitele să le mărim și să le înmulțim. Aceasta o putem face, numai dacă lucrările noastre le săvârșim cu istețime și pricepere.

Spre știre.

Din cauza ploii și a vărsărilor de apă, întâmplătoare Mercuri, în dimineața de Joi n'am primit chipul, fiindcă n'a sosit nici un tren cu poșta la vreme. Tot asemenea a fost și Vineri. Acesta este motivul, că foaia de acum s'a expedit numai Sâmbătă, pentru ceace cerem scuză cetitorilor noștri.

Aviz.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le-am putut împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Numeri de probă din foaie se trimit la dorință oricui. E de ajuns a ni se scrie pe o carte postală numai adresa cum se cade a celui care dorește numeri de probă. Pe abonații cei vechi îi rugăm să stăruiască în cercul cunoscuților lor, ca cât mai mulți să aboneze „Foaia Poporului“, care e cea mai veche și mai bună foaie populară.

Fiecare abonat vechiu va face bine să câștige măcar un abonat nou, ca astfel înmulțindu-se abonații foii, să o putem face tot mai bună, spre ciuda acelor, cari vreau să ne înfrice cu procese și noua lege de presă. Bani se pot trimite și la o altă cu un singur mandat (utalvány), numai adresele să fie toate bine scrise și descurcat. Toți abonații cei noi primesc în cinste și câte un *Călindar de părete*, care e frumos tipărit în color și cu mai multe chipuri.

Abonarea foii se poate face cu începutul la fiecare lună. Pe o jumătate de an costă 2 cor. 20 bani, iar pe un an 4 cor. 40 bani.

Poșta Redacției și a Administrației.

Abonatul 7511. Dumneata nu poți primi un astfel de post. Acolo să cere o persoană cu carte mai multă.

Todor Zdraba, 3/51 Feld. Comp., Ljubuski, Herzegovina. Noi nu putem ați reco-

mandă momentan un negustor român de slănină. Dar punem adresa Dumnitale aci în foaie. Poate se află vr'un Român, care ar vrea să trimită slănină în părțile D-Voastră. Acela îți va scrie.

Abonatul 11298. Am cetit cu durere cele scrise. Dar bine ai făcut, că ne-ai scris. O să le spunem ocazional, fără a le împlini dorința: că de unde am aflat? — Ne-ar plăcea, însă, să știm: Dumneata cum ai învățat carte? Amintești, că „n'ai învățat în școală“, — pe când scrisoarea e destul de frumoasă.

L. G. în Târgoviște. Am primit scrisoarea și cetit frumoasele cuvinte cu privire la procesul nostru. — Îți înțelegem de altcum și dorul Dumnitale de căminul părintesc. Cele trimise nu se pot însă publica. Poate cu altă ocazie, mai încercăm.

Abonatul 6129. Noi nu te sfătuim a ceti așa ceva. Un suflet curat românesc numai se otrăvește prin o astfel de lectură.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechi).

- 11 Maiu: Luna, Șeica-mare, Vinga.
- 12 Maiu: Bozovici, Cal, Canija-mare, Papoț, Retișdorf, (comitatul Târnava-mare).
- 13 Maiu: Huedin.
- 14 Maiu: Năsăud.
- 15 Maiu: Hunedoara, Olpret, Sâmbăta-de-jos, Timișoara, Uzon.
- 16 Maiu: Ighiu, Mociu.
- 17. Maiu: Mihes, Zeteleaca.
- 18. Maiu: Budapesta, Gyoma, Monor, Silinghia.
- 20. Maiu: Bioziod, Cagu.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 19 Maiu st. s.

Grâu.	Cor. 20.80 până 22.—	de hectolit
Săcară		
Orz	9 20	10,40
Ovăș	5,40	6 80
Cucuruz	11,60	12,—
Cartoofi	4,50	5,50
Fasole	20,—	22,—
Făină Nr. 3	41,20	41,20 la 100 chilo
" " 4	40,40	40,40
" " 5	39,60	39,60
Slănină	160,—	168,—
Unsoare de porc	160,—	164,—
Său brut	50,—	58,—
Său de lumini	8,—	85,—
Său de lumini todit	104,—	104,—
Săpun	86,—	70,—
Fân	6,40	8,—
Lemne de foc neplutite	8,—	9,40 la met. cub
" " plutite	7 20	7,70
Spirt rafinat	Cor. 2,12	2,12
Spirt ordinar	2 28	2,28
Carne de viț pentru supă	Cor. 1,12 până 1 60	la chilo,
" " friptură	1,60	1,80
" " vițel	—,80	1,80
" " porc	1 40	2,—
Ouă 10 bucăți	—,50	—,57
Un pătrar de miel	—,90	2 50
Carne de cal	—,80	1,20

In BUDAPESTA 20 Maiu n. st.

Grâu de Tisa 78 chilo Cor.	14,05 până 14,20	la 50 chilo
" " 79	14,07	14,30
Săcară	10,37	10,62
Orz	7,60	8,—
Ovăș	7,85	8,50
Cucuruz	7,85	7,50

Prețul banilor în 20 Maiu n

	compărat:	vându
Galbeni	Cor 11,30	11 2
100 Lei, hârtie	94 10	94 60
100 Lei, argint	90,—	94 10
Lire turcești, aur	21,40	21 65
1 funt șterlingi englezești	23,80	24 05
100 marce, aur	117,15	117 60
100 hârtie	117,15	117,60
Napoleon	19,04	19 15
100 Ruble rusești, hârtie	252,—	253,25
100 argint	242 —	245 —

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Loc deschis.

Aviz către publicul român! Cunoscând multe lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un **Birou de informații** ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român în oricare afacere ce se ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri.

Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoare, moară, mașini de îmblătit mânate cu lomobil, cu motor, cu cai ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu ori iarbă, pentru adunarea fânului ori despoirea cucuruzului, pluguri etc. să-mi scrie mie căci gratuit îi recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate aceste în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țaranul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici, să vă feriți de agenți jidovi căci vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mânăată cu mâna care face 100 kg. făină la zi. Prețul e 320 Cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvi-sitele economice. Cu stimă: *L. Olariu*, Budapest, II., Margit-körut 11.

M. Z. 5004/1914.

1813

Publicațiune.

Din partea magistratului orașănesc din Nagyszeben se anunță, cumcă **examenul viitor în cetit și scris** a persoanelor, cari după legea nouă vor avea drept de vot pentru alegerea deputaților la cameră, se va ține **Sâmbătă, în 23 Maiu n. a. c.**, începând dela 6 ore după amiază.

Înștiințări la examen sunt a se face pe lângă numirea ocupației, a locului de naștere și zilei nașterii, ca și locuinței, în scris sau personal, până la ziua examenului la 12 ore p. m. în cancelaria vice-notarului magistratual Gustav Conrad.

Ca termin ultim de examen s'a luat în prevedere o zi din săptămâna viitoare. Terminul ultim de înștiințare e **Mercuri, în 27 Maiu a. c.**, la 12 ore după amiază.

Nagyszeben, în 19 Maiu 1914.

Magistratul orașănesc.

Săpunul de lapte de crin Steckenpferd

alui Bergmann & Co., Teschen a/Elbe

se bucură de cea mai mare simpatie și răspândire pretutindeni, mulțumită efectului său și de cel mai bun și recunoscut mijloc în contra piștelor și de cel mai neîntrecut întru susținerea unei îngrijiri raționale a pielii și a frumuseții.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție! Premiat de mai multe ori Fiți precauți la cumpărare și să se observe apriat la marca „Steckenpferd“ și la firma deplină! Se poate căpăta (à 80 fil.) în farmacii, drogerii și parfumerii etc. Asemenea se recomandă și probata cremă de crin „Mănera“ (à 70 fil. per tubă), care este de un efect minunat întru susținerea mâinilor la dame în stare gingașe.

1659

Boltă de arândat.

Intr'un orașel din comitatul Sibiiului cu o împrejurime foarte întinsă și la poziția primă din loc, cu o învârtire mare anuală și viitor sigur, — din cauze familiare și în urma întreprinderii altei afaceri, se dă în arândă o boltă. — Local mare și magazin mare. Oei interesați să se adreseze la administrația acestui ziar sub numirea „Altă ocupație“, de unde scrisorile se vor trimite respectivului.

Negustători cu ceva capital își pot croi un viitor dintre cele mai sigure.

1728

S'a pierdut o iapă

neagră și 1 cărlan roșu, de 2 ani, cu o stea albă în frunte, semnul o cheie. Cine știe ceva binevoiască a înștiința pe păgubașul proprietar **Ioan Părău** din Turnișor (Kistorony) lângă Sibiu.

Motor de benzin

pentru îmblătit, cu 8 puteri de cai, dimpreună cu toate cele de lipsă la motor. în stare bună, se află **de vânzare** la **Aruz János**, Székely-Zsombor. 1803

O mașină de îmblătit

cu benzin, 12 puteri de cai, în stare bună; apoi o mașină de sămănat grâu, nouă, na lucrat nime cu ea, sistem nou, precum și o grăpă de grăpat livezi, se află **de vânzare** la **Ioan Stoia și soții** în **Colun** (comit. Făgăraș). Din cauza unor neînțelegeri se vând cu preț redus, altcum toate ca nouă. 1811

Pastă de dinți

KALODONT
Apă de gură

Căsătorie fericită.

Un tânăr meseriaș, în etate de 26 ani, cu purtare foarte bună, om vrednic, de statură mijlocie, așezat într'un orașel cu gară pe linia ferată principală din Ardeal. Are și avere. Meseria aduce venit curat lunar 300 cor. sigur. D.n lipsă de cunoștință caută pe calea aceasta cunoștința unei d-șoare spre a se căsători. Să cere, ca respectiva să fie bună econoamă, și să aibă și zestre.

Scrisorile să se trimită la administrația „Foaia Poporului“ sub literle „A. I.“ de unde se vor trimite respectivului. Discrețiunea e chestie de onoare.

Călcâiul elastic

PALMA

1738

Observați durabilitatea

Dentist

Virgil Muntean

SIBIIU

Str. Urezului (Reisergasse) 17

Pune dinți 1264
In cauciuc și de aur cu
— prețuri moderate —

O prăvălie de închiriat

precum și diferită marfă să viade cu 2—3000 cor. în bani gata. Tot acolo să pot căpăta vinuri fine, licheruri, rachiri de 6 ani fierte în căldări mici ca de drojdii, piersăce, silvoriu cu litra și cu butoiu pe lângă prețuri ieftine,

1809
Ioan Aranyosi
Sibiu, Strada Gușterței Nr. 11.

Mare succes

au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt citite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articole ce trebuiesc persoanelor singuraticesau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI“

Moșie de vânzare.

La „Timișana“, institut de credit și economii în Timișoara, să află de vânzare, pe lângă condițiuni foarte favorabile, o moșie de 100 jugăre pământ arător. 1807

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului“, comedie originală . . . 60 b.
2. „Țiganul în căruță“, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță“, tablou dela sat, ediția a II-a . 20 „
4. „Țiganul cătană“, comedie originală într'un act ediția a IV a se va da la tipar 30 „
5. „Țiganul la vânat“, comedie originală în două acte, scrisă în versuri . 40 „
6. „Țiganul la târg“, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie 30 „

Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Fojii Poporului, precum și dela autor în Măgărei u. p. Szent-ágota (Nagyküküllő m) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singuraticesau în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimite.

Casa

Din Berggasse Nr. 5 cu loc mare de zidit, cu două fronturi la stradă **se vinde** cu totul sau în parte. Propuneri verbal sau în scris se primesc în aceeași casă, etagiul I. 1801

Odol

tot ce este
mai bun pentru dinți

Cine folosește zilnic și consecvent Odol, întrebuințează după a noastră cunoștință de azi, cel mai bun mijloc pentru dinți și gură. Prețul: sticlă mare K2—mică „ 1'20

Invățacei

pentru măsurit și zidărit, se primesc, pe lângă condiții avantajoase, la Nicolae Cornea, întreprinzător de zidiri Săliște (Szelistye, Szebenm). 1804

Anecdote

de

Teodor V. Borza

Prețul 80 bani.

Se pot procura dela
Administrația
Foaia Poporului

Editura :
Foaia Poporului

Editura :
Călimdarul Poporului

TIPOGRAFIA POPORULUI

Strada Măcelarilor 12 □ SIBIIU □ Fleischergasse Nr. 12

execută grabnic tot felul de tipărituri

□□□□□□ pe lângă prețurile cele mai moderate □□□□□□

iar în Librărie se află
o foarte bogată alegere de
Ilustrate □□□□□□
pentru toate ocaziunile

....
Bilete de vizită
în cel mai modern stil

....
Hârtii de epistole
în diferite prețuri și calități

....
Bilete de logodnă
Bilete de cununie
dela cele mai simple
până în cele mai fine

Gulliver
câlcăiu
de cauciuc
de primul rang
regele câlcăielor
de cauciuc

Enorm de ieftin fiindcă e făcut
din cauciuc

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Senzațiunea ultimă
a fabricii de săpun
G. Meltzer, Sibiu

SĂPUN
Terpentin-Salmiac

Nu e mijloc secret, căci numirea ne spune totul; el ușurează temeinic munca la spălat și curăță cu totul albiturile de miasme

SĂPUN pentru
toaletă

„Marca de aur“
produce ușor spumă și lasă în urmă parfum plăcut

Fabrica de săpun și lumini
mănată cu abur a lui
G. MELTZER, Sibiu

înființată la 1848

Prăvălie și magazin, str. Cușterii
Filiale: Piața mică și str. Cisnădiei

Revânzătorii primesc rabat mare
— La cumpărări mai mari se fac și altor persoane cele mai moderate prețuri. Oferte și prețuri curente se trimit la cerere gratis și franco.

O mistuire bună influențează favorabil asupra întregului organism!

Mijlocul cel mai cercat, preparat cu îngrijire din cele mai efective ierburi aromatice, care promovează poita de mâncare și mistuirea fiind totodată și un medicament purgativ alinaător de caș, care depărtează fără dureri urmările iregularității, ivite în urma dietei, răcelei, trailului sedentar și funcționarea leneșă a scaunului d. e.: arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stofe acrii în stomac și durerile de spasmi este

Balsamul D-ului Rosa pentru stomac

Depozit principal în farmacia lui **B. FRÄGNER**, furniser de curte c. și r. „La vulturul negru“ Praga, Kleinseite 203. — Colțul dela Nerudagasse.

Expedare postală zilnic!

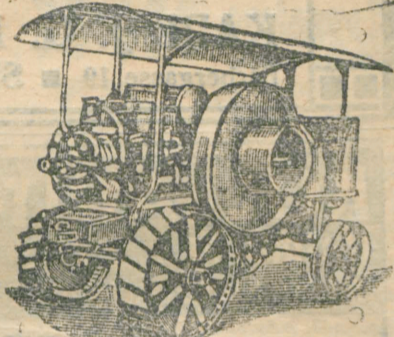
1 sticlă întreagă 2 cor. jum. sticlă 1 cor
Expedarea se face prin postă pe lângă trimiterea banilor înainte, anume: 1 sticlă mică cor. 1.50; 1 sticlă mare cor. 2.80; 2 sticle mari cor. 4.70; 4 sticle mari cor. 8.—, 14 sticle mari 22.— se trimit francate în toate stațiunile austro-ungare.

Depozit în farmaciile din Austro-Ungaria.

Atențiune! Toate părțile pachetelor sunt provăzute cu marca scutită prin lege.

Cele mai bune și sigure

Garnituri de imblătit cu motor
Mașini pentru zdrobirea petrii
Mașini de tăiat și crepat lemne

fiecare ușor de transportat dintr'un 1785 loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzin, gaz și oleiu
Toate cele de lipsă pentru mori
Pluguri cu motor, și la imblătit și pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER
BUDAPEST, Kálmán-utca 3.

Rugăm a se cere numai informații serioase

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului cele mai noutăți stoffe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine debărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisuri și „Raglam“, cari sa află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniforma, după prescripție croitura cea mai nouă.

1792 Două trăsuri

și doi cai, apoi două părechi de hamuri, căruț pentru un cal, se află de vânzare la Ioan Șerban în Sibiu, Reischbachgasse Nr. 18.

Cancelist.

Se caută pentru 1 Iunie 1914 în contuarul (cancelaria) unei fabrici din Bregenz (Austria). Dela respectivul se cere să cunoască în scris și vorbit limba maghiară și germană să fie onest și inteligent. Ofertele să se adreseze sub A. M. 100, la administrația acestei foi.

Restaurațiune românească!

Subscrisul aduc la cunoștință, că mi-am deschis o

Restaurațiune și Hală de bere

în SIBIU, strada Gării Nr. 5 (vis-à-vis de franzelăria STEFAN MOGA)

unde servesc în orice timp beuturi bune, — bere și vinuri, — apoi mâncări calde și reci, bine pregătite și gustoase. (In fiecare zi la 8 ore dimineața se află gulaș bun.) Oferez prânz și în abonament în restaurațiune sau trimis acasă, pe lângă prețuri foarte avantajoase.

Cu toată stima

1674

Maxim Macarie, restaurater.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755,858.27
Capitale asigurate pe viață	„	5.635,328.12
In total a fost la Transsyl- (asig. pe viață „		12.067,702.—
vania la 31 Dec. 1913 (asig. de foc „		144.436,366.—
Capital de fondare și rezerve	„	2.696,458.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

MOBILE lucrate solid și conștientios . . .

se pot comanda la

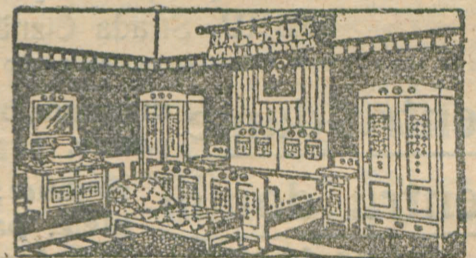
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură la com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plac de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimp — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

7311

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Carol Albert

croitor pentru bărbați
SIBIU
strada Faurilor

recomandă p. t. publicului pentru sezonul de primăvară și vară bine sortatul seu depozit de Stofe indigene și străine pentru pregătirea de haine bărbătești moderne corăspunzătoare la toate pretensiunile. Principiul meu este: Serviciu conștientios și neescepționabil.

Atențiune! Vinuri ieftine

din cercul Sebeșului se vând
cu prețuri moderate; predate loco
gara Miercurea (Erdély-Szerdahely).
Informații de la Johann Sturm, Sibiu
Str. Orezului 17. 1800

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare
Nederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.

În fiecare săptămână circulare între

**Rotterdam - Newjork -
Kanada** 1526

Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

ATENȚIUNE! 50.000 perechi de ghete. 4 perechi de ghete numai cor. 9.—.

Pentru încetarea de plată a mai multor
fabrici mari, am fost însărcinat să
vînd o mare cantitate de ghete adănc
sub prețul de fabricare. De aceea eu
vînd ori și cui 2 perechi de ghete cu
șinoare pentru domni și 2 pentru dame,
de piele brună sau neagră, galoșate, cu
capă, cu talpa bătută tare cu cui, fa-
sonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea
după măsură. Toate 4 perechile costă
numai Cor. 9.— Espedare cu rambursă.

S. URBACH, export de ghete
Krakau, Austria Nr. 1013.
Schimbul e admis sau banii retour. 1762

Săpunul Margit

de un efect minunat alui Földes
este pentru îngrijirea frumuseții
moderne neapărat de lipsă

El e preparat din cele mai fine sub-
stanțe de plante și scutit de orice alte
sucuri stricătioase; având un miros
plăcut, excelent în producerea de zoale
și totodată foarte spornic, de aceea să
și folosește cu plăcere din partea mai
multor familii, fiind recunoscut ca cel
mai bun săpun.

In câteva zile

delătură de pe față pistriuele, petele de
ficat, cojile, zgrăbunțele și curăță porii
fundamental, iar efectul lui sigur face

să dispară

toate necurățeniile de piele, așa încât
păstrează frumuseța fără defect și fără
urme. Bunul său renume e cunoscut în
toată lumea în delăturarea 1679

PISTRUIELOR

pe cari le șterge pentru totdeauna.
Prețul 70 bani. De căpătat în
toate farmaciile și drogeriile. Pe
lângă aceasta și Créma-Margit, fiind
ca necesară, în țigăi à 1 cor., 2 cor. și
Puder-ul Margit cor. 1'20. Producentul:

Coloman de Földes, farmacist Arad.

În Sibiu, se capătă în farmaciile
la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, Gustav
Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie,
J. C. Molnár, Carl Morscher, drogerie,
Carl Müller și Carl Pissel. În Agnita
la: V. Fröhlich. În Sighișoara la: A.
V. Lingner. În Mediaș la: Josef Oberth.

Renum universal

are ciasul de buzunar marca
"Sirena" cu copertă săritor
14 car. aur american double,
anker-remontoir ce merge 86
de ore. Prin cumpărarea în-
trezei produceri din aceste cia-
suri, mă aflu singur în poziție
a putea oferi pentru prețul
grozav pe ieftin de 4 cor. 90
bani acest cias, care posedă
un mecanism prima elvețian,
astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de
aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat ga-
ranțez 5 ani.

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucați 9 cor.
50 bani. Mai departe oferez un cias "Gloria", de ar-
gint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orica-
re cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit.
Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se
dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. KOHANE, export de ciasuri
Krakau, Nr. 15. 1762

Motoare de benz'n de oleiu și motoare „Diesel”

Garnituri complete de imblătit.

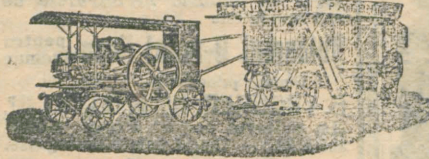
Mori patentate, dela 2 HP. în sus, cu cilindru,

liferează cu prețuri fără concurență
sub condițiuni de plătere favorabile

FERDINAND SALLER,

fabrică de motoare

SIBIU, Strada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, sfre-
delire de cilindre și re-
construire de motoare
vechi se execută solid,
: conștient și ieftin. :

Prima văpsitorie artistică

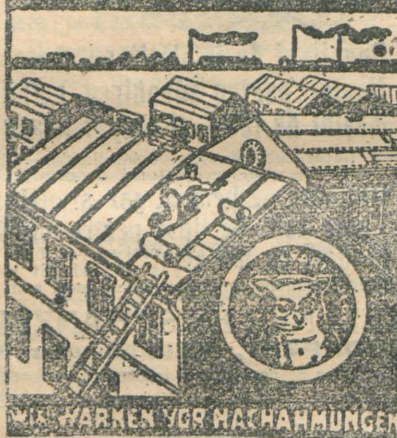
transilvăneană, mînată cu abur
și atelier chemic pentru curățirea vestimentelor

se recomandă pentru curățirea de vest-
minte, descusute sau nedescusute, pentru
dame și domni, uniforme, dantele etc. 1707

KARL J. G. MÜHLSTEFFEN

Färbergasse 19 ■ SIBIU ■ Maurergasse 12

KOLLARIT- LEDERPAPPE AUS KAUTSCHUK COMPOSITION G-R-U HLOSE DACHPAPPE

„Collarit”

Papa de piele

îmbrăcată cu o materie de cau-
ciuc, elastică, rezistentă contra
vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.

Cea mai bună papă de
acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

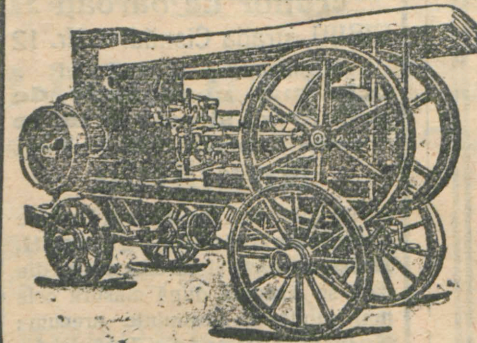
Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperișe
vechi cu șindilie. Nu trebuie văpsită, nici spoită
Se poate căpăta la

Ioan D. Bârsan

prăvălie de fier în Săliște
(Szelistye, Szebenmegye), 1661

Societatea pe acții și fabrică de mo- toare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

HILLE

Cea mai veche și mai mare fabrică
specială din Germania-de-mijloc de
motoare de tot felul și de instala-
țiuni cu gaz aspirător.
Reprezentanță generală

RÁLMAR ERNŐ, inginer
BUDAPEST

VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22—76

Motoare
cu benzin — cu gaz
petroleu
uleu crud
gaz de pământ
sist. Diesel
cu gaz aspirător

în toate mărimile.
Cercetarea inginerului și calculații
gratis. 1602

Rabat deosebit pentru România

Warenhaus Grünberger

casă de cumpărare de primul rang

SIBIU, Strada Ciznădiei

— Palatul comandai de corp —

Pentru dame mantauae, bluse, rochii, ju-
poane, capoate

Pentru domni raglance, haine com-
plete, pantaloni, man-
taue de ploaie, gileturi moderne

— **Specialitate** —

în haine pentru băieți și fetițe 1665

În interesul propriu să cercetați acest depozit

500.000 de pași

poate umbra cu așa o pereche de pa-
puci sau cizme, cari sunt cumpărate din
atelierul meu sau sunt provăzute cu
numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparerez

orice încălță-
minte soco-
tind dela cumpărare 3 luni, dacă în
acest timp e de lipsă ceva
reparare. 580

GEORGE LIMPEDE
SIBIU

Piața Brânzei Nr. 9

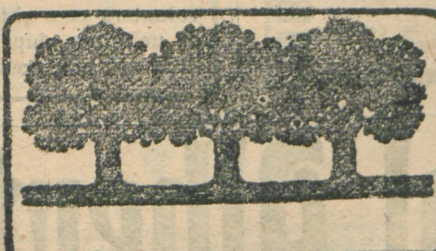
Berea albă și neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere
e căutată și
se bea cu plă-
cere de toți
cari o cunosc,
atât la orașe
cât și la sate
724

Că berea
noastră
foarte cău-
tă se poate
vedea și de
acolo, că cum-
părătorii se
înmulțesc
mereu

LIPIK băi de Thermal și de nămol, vindecă neîntrecut:

cu temperatura de 64°C și cu radioactivitatea isvo-
rului ei cu nămol
**reuma, ischias, exsudate și boale
de oase**

cu termele alcalice
**catarele, suferințele de stomac, ză-
har și de rărunchi**

prin isvoarele cu conținut iodic
**boale de copii, suferințe de consti-
tuție și arterioscleroza**

Baie de cură, de beut și nămol — Mâncări dietetice — Sezon anul întreg — Sistem pensional în băi.

Prospecte trimite franco **Diracția băilor de terme și nămol în Lipik (Slavonia).**

1789

Noul călcâiu de gumi

Berson

e admirabil
din cauza
multelor sale
folosințe

Plăcut, fără șgomot, elegant, durabil!

Atențiune!

50.000

părechi
de ghete

4 părechi de ghete numai cor. 8'—

Din cauză că mai multe fabrici mari
au încetat plățile, am fost încredințat
a cheltui o mare cantitate de ghete
adânc sub prețul de fabricare. Deci
eu vând fiecăruia 2 părechi ghete cu
pinoare, pentru domni și 2 părechi pen-
tru dame, de piele brună sau neagră,
galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte
eleg. fasonul cel mai nou, mărimea con-
form numărului. Toate 4 părechile costă
numai cor. 8'—.

A. GELB, Exportor de ghete
Krakau Nr. 40

Schimbul e admis sau banii retur.

Inseratele

numai atunci au va-
loare mare, dacă să
răspândescă pretu-
tindena, în toate
țările, în toate cer-
curile sociale. Pen-
tru acest scop se
ofere deosebi in-
serarea în „FOAIA
POPORULUI”.
Informații să dau
și comande să pri-
mesc la adminis-
trația „FOI PO-
PORULUI”. *****

75.000 oroloage!

Din cauza războiului bal-
canic sunt silit a pune în
vânzare 100.000 de oro-
loage din argint imitat cu
mașinărie Anker-Remont.
excellentă așezată în Ru-
bine, care au fost desig-
nate pentru Turcia, pe
lângă prețul de batjocură
de 3 Cor. bucata, 2 buc.
Cor. 5,80, 5 buc. Cor.
14'—, 10 buc. Cor. 27'—.
Așadară nimenea să nu în-
treasă această ocaziune de
a și comandă acest orologiu excelent și într'adevăr
de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pen-
tru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani ga-
ranție în scris. Trimitere pe lângă rambursă prin

Simon Lustig 1748
Uhrenfabrik, Neu Sandez Nr. 374

Binecunoscutele resturi de Moravia

Rochii de dame din Loden
sunt ieftine și se află în cea
mai bună calitate numai la firma
I. Ingrowitzer Webwarenzeugung
JOSEF MASIK
in INGROWITZ, Mähren (Austria).
Aceste stete de lână (Loden) sunt o
marfă minunată pentru revânză-
tori, de carece sunt foarte iubite de
dame. — Cereți oferte. 1232

Correspondență germană

Ocazie foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie”

Sibiu, strada Ocnei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea . . .	20-25 = K 3-4
„ „ „ . . .	26-28 = „ 4-5
„ „ „ . . .	29-34 = „ 5-7
„ „ „ . . .	35-39 = „ 7-9
Păpuți de jumătate pentru dame Che- vreaux și Box sau Kalv . . .	4-14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv . . .	8-14
Ghete de lucru pentru domni, tari, ese- cuție în Kalv sau piele de vichs . . .	7-

Principiul meu
este:
Căștig puțin,
vânzare mare!

Ghete în Chevreaux sau Box:	
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K	9-50
„ „ „ bumbi sau Ideal . . .	10-
„ „ „ Kobrak . . .	14-
„ „ „ Oslaria . . .	12-
„ „ „ formă americană . . .	13-
„ „ „ formă americană, cu bumbi și băieri . . .	16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile . . .	20-

Mare alegere în:

cisme pentru copii
și domni. =
Camăși cu 4, 5, 6, 7,
8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc neîntrecut la boale de plămâni și de piept,
moderează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei.
Are efect excelent la aprindere de gât, răgușeală și la boale de
gât, friguri, deosebi sgârciuri în stomac și colică. Vindecă bo-
alele genitale și hemoroide, curăță rărunchi și întărește apetitul și
mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gâ-
nuoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură,
încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun ecotră
limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orbant, beșici provenite din fer-
binții, buboale, buburuze, răni provenite din arsură, membre
degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi
etc. Să nu lipsească din nici o familie, deosebi când băntoc epi-
demii de influență, holeră și alte epidemii. Scrie la: 1972

A. Thierry, apotecă la Îngerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch
12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5'—
La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

Singura veritabilă

Allie-Centifolia a lui **Thierry**

Allein echter Balsam
aus der Schutzensel Apothek des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

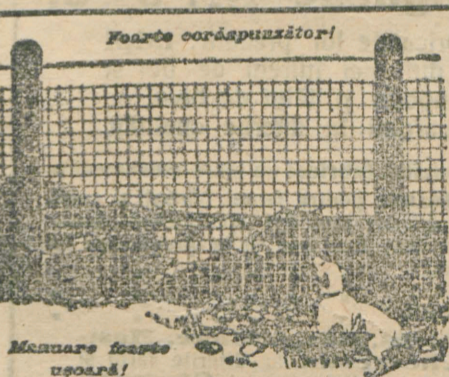
Împiedică și oprește înveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.
Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva im-
petrii peptului, la orbant, inflamație de picioare sau de os, răni, pi-
cioare umflăte și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, im-
pusături, impuscături, tăieturi și sdruncinări, precum și la înlăturarea
din corp a obiectelor străine, ca: sticla, țanduri, pietriș, alice, spini etc.,
la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la
așeză pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de ar-
sură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de
urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3'00, pe lângă trimiterea înainte a ba-
nilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Bu-
dapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la droghe-
riile: Thalmeier și Seltz, Erezil Hochmeister și Frații Radano-
vits în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apoteca la In-**PREGRADA** (Râșca Război-
gerul păzitor în Sauerbrunn).

Ingrădituri uimitor de ieftine! Invențiune senzațională

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superi-
oritatea neîntrecută a

— **impletului** —
„HUNGARIA”

Să fabrică numai din sârmă
sufletă cu zinc. Prețul per
metru cvadrat 32 f și mai sus.
Să poate procura la sin-
gurul fabricant:

Alexandru Haidekker
fabrică de sârmă, de ingradituri
din impletului și de gratil.
Budapesta VIII, Üllői út 48/54

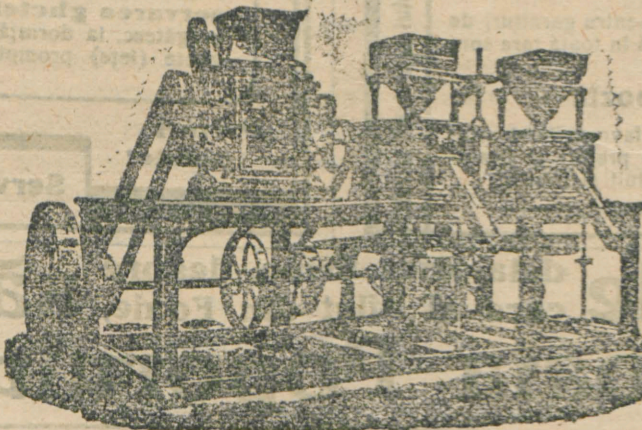
Serviciu ieftin, repede și
conștientos. Prețuri
ilustrat, gratis și franco.

SAM. WAGNER, Sibiu-Nagyszeben, Târgul fânului

Atențiune!

Doritorii de-ași procura mori, cilindre
pentru asortat făină, pietrii de mori de orice
calitate, tot soiul de mașini și unelte agri-
cole, mașini de lână, piuă pentru abale (pos-
tav) tot soiul de motoare dela cel mai mic
și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot
soiul de mașini precum și Traverse, Cement,
Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile
trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de
fier se găsește toate sculele pentru mese-
riași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni
foarte avantajoase.
Cine are lipsă de ceva din aceste speci-
ficate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc
până nu se va informa în prima linie la
marele fabricant Wagner, atât despre ca-
litatea aceluși obiect, cât și despre prețuri
și condițiuni.
Acesta e cel mai bun izvor de pro-
curat marfă de primul rang și în compa-
rație foarte ieftin.
Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți
sau scrieți în persoană la sus numita firmă.
Cataloge se trimit gratis și franco.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apa de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimit eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un lăsculeț de probă (5 chilogramme) se trimite pe lângă prețul de 10 cor. jumătate kilogram telu de primul rang cor. 2- franco cu rambursă.

A. SAPERESCU 1850
Export de cafea și telu, Tiszabogdány 326

Medicii

declară că cel mai bun mijloc contra tusei

Kaiser Caramelle pectorale
cu cel „J brass”.

Milioane de persoane le folosesc contra

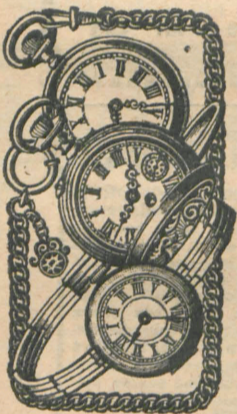
TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât.

6100 atestate de la medici și privați, lăuate prin autoritatea publică garantează succesul sigur.

Bombone foarte bune și gustose
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani, se căpăta în toate farmaciile și în cele mai multe drogerii și unde se sînt piacatele. © 1946

Oroloagele ocazionale Böhnel

sunt bune și ieftine

Un orologiu:
de nichel cu lanț K 3.—
Goldin „ „ „ 4.—
de oțel „ „ „ 5.—
de argint imit. „ „ „ 6.—
cu coperiș dublu „ „ „ 7.—
Tullia „ „ „ 8.—
de argint cu lanț „ „ „ 12.—
Dopa „ „ „ 18.—
de aur 14 carate „ „ „ 20.—
Omega „ „ „ 5.—
de mână, nichel „ „ „ 6.—
„ oțel „ „ „ 7.—
„ double „ „ „ 8.—
„ argint „ „ „ 24.—
„ aur „ „ „ 20.—
Lanț pentru domni „ „ „ 10.—
de aur „ „ „ 4.—
de grumazi „ „ „ 3.—
Inel de aur masiv „ „ „ 3.—
Cercei de aur „ „ „ 1791
Garantie de 3 ani în scris
Trimțtere cu rambursă. Lista fabrică cu prețuri originale gratuit.

Max Böhnel,

Wien, IV. Margarethenstr. 27/750.

Cele mai frumoase

Ilustrate

Vederl din Sibiu, Porturi naționale, ilustre artistice și pentru orice ocazii, apol

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colorl moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului
Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Linia de navigațiune Triastr
AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poșta din

TRIESTR

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1700

și la următoarele granițe:
Csáktornya: în apropierea gării;
Fiume: Via Negozianti 5.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugoș, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni „ 2,350.000.—
Portofel de cambii „ 17,700.000.—
Imprumuturi ipotecare „ 12,400.400.—
Depuneri spre fructificare „ 24,500.000.—
Scrisuri fonciare în circulațiune „ 10,000.000.—

• Primește depuneri **5-5 1/2 0/0** spre fructificare cu după terminul de abdicere, plățind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încassări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză Linie regulată directă de vapoare repezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15 Telefon: József 14-97

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3—5,

și recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivol cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în Părechi de opinci tăiate pentru femei, bărbați și copii. Brandsokkipsen și diferite bucăți de tălpi cizme. Pici de vacă de vachs, lucii sau și în pregăteala lor Pittlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vițal de vachs,

Pici crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboxe, Roxcalf, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. Pici de oale în fărbi diverse. Căptușeli de oale. Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

==== Călcăie de gumă. ====

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

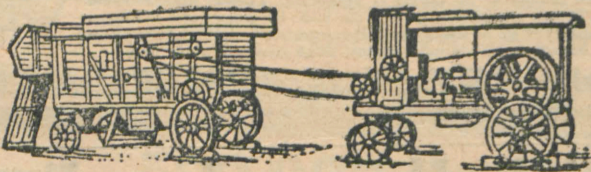
Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de uleiu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și uleiu brut pentru garnituri de t.eierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit. 1371

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslășiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

— Corespondență românească. —

La comanda delo orice firme, despre care ai aflat din Foaie, să amintești totdeauna, că ai cețit inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să fii servit bine, gabnic și ieftin!